

Wiadomości KSN Solidarność

Biuletyn Informacyjny Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Nr 7-8(232-233) lipiec – sierpień 2015 r.

Sierpień 1944

Sierpień 2015

**Godzina 17.00, środek lata, 1 sierpnia. Dzień upalny tak jak w 1944 roku.
Cała Warszawa staje na minutę. Stoją zapędzeni zwykle warszawiacy.
Stoją samochody. Przeciągły dźwięk syreny. Warszawa pamięta. Polska pamięta.**

Zdjęcia: „Sierpień 1944” – fot. Eugeniusz Lokajski; „Sierpień 2015” – fot. Marcin Białek

SPIS TREŚCI

Gorące wakacje – J. Sobieszcański. Działania KSN NSZZ „Solidarność”: - Posiedzenia Rady i Prezydium KSN. - Stanowisko KSN w sprawie sytuacji w Politechnice Wrocławskiej. Działania w sprawie Europejskiej Karty Naukowca: - Opinia KSN o warunkach spełnienia zaleceń i wdrożenia EKN i KP przy rekrutacji pracowników naukowych. (zał.). Tegoroczne podwyżki w uczelniach (wzory pism). Uwagi KSN do projektów rozporządzeń: - Rozporządzenie MNiSW w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych.	Z prac Komisji Interwencji i Legislacji KSN. Z prac Komisji Sejmowych: - Sprawozdanie z posiedzenia Podkomisji Ekonomiki, Edukacji i Nauki poświęcone wydatkowaniu środków unijnych w latach 2007-2013 – K.A. Siciński. Trochę historii: - 71 rocznica Powstania Warszawskiego – P. Majewski. - 95 rocznica Bitwy Warszawskiej – J. Sobieszcański. - Święto Wojska Polskiego – J. Sobieszcański. - Bitwy decydujące o losach świata – J. Sobieszcański.
--	--

Gorące wakacje

Wakacje w tym roku są trochę inne. Naznaczyły je: fala afrykańskich upałów i gorączka polityczna. Rekordowe upały ogarnęły cały Kraj. Nad morzem pewnie było znośnie, no i chyba tłoczno. W wielu miejscach zaczęło brakować wody. Marnieją uprawy. Wzrasta zagrożenie lasów. Poziom wód w rzekach zbliża się do rekordowych dolnych poziomów. Rodzą się obawy o utrzymanie ciągłości zaopatrzenia mieszkańców miast w wodę. Aby ratować sytuację, trzeba będzie spuścić wodę ze zbiornika rożnowskiego. Elektrownia stanie. Niektóre już przerwały dostarczanie prądu. Wspomagamy się prądem z importu. No właśnie. Nasi koledzy z Krajowej Sekcji Nauki wiele lat temu zwracali uwagę, że Polsce potrzebne są wielkie krajowe programy. Jeden z tych proponowanych programów, to WODA. Pewnie ubóstwo naszego państwa powoduje, że znosimy absurdalną sytuację. Nasze zasoby wody lokują Polskę poniżej Egiptu, a co pewien czas nękają nas katastrofalne powodzie. Nie możemy tak szybko odprowadzać wody do Bałtyku. Pilnie potrzebny nam jest wielki program WODA. Taki mocny sygnał powinien płynąć ze środowiska pracowników nauki.

Klimat się zmienia. Podobno upalne lata mają powtarzać się częściej. Usłyszałem też, że przewidywany jest okres zmniejszonej aktywności Słońca. Z jednej strony Sahara, z drugiej zlodowacenie. No cóż, w każdej sytuacji trzeba sobie jakoś radzić.

W polityce mamy perspektywę przełomu. Po części tak już się stało. Prezydentem RP został kandydat wskazany przez PiS – Andrzej Duda. Jednak zasadnicze rozstrzygnięcie przyniosą wybory nowego parlamentu. Wielu się martwi, a wielu ma nadzieję na nowy impuls rozwojowy. Po drodze czeka nas jeszcze wrześniowe referendum. Tu mam obawy, czy kampania informacyjna o zaletach i wadach okręgów jednomandatowych oraz sposobach finansowania partii politycznych dotrze do większości obywateli, tak aby mogli z pełnym przekonaniem opowiedzieć się za lub przeciw. No, a wybory w październiku. Trwa oczekiwanie.

Prezydent Andrzej Duda w swoim wystąpieniu w Sejmie, po złożeniu przysięgi, nie odniósł się do nauki, ale też nie mówił o uprzemysłowieniu kraju, choć w kampanii wyborczej wielokrotnie ten temat podnosił. Podczas spotkania wyborczego z przedstawicielami Akademickich Klubów Obywatelskich w Poznaniu wykazał się zrozumieniem postulatów zgłaszanych przez środowisko naukowe. Jestem więc dobrej myśli. Musimy jednak mieć na uwadze to, że realną politykę wobec nauki będzie kreślił i realizował rząd. Oczywiście dobrze by było mieć sprzymierzeńca w osobie prezydenta.

Tym razem w okresie wakacji środowisko akademickie nie miało napięć „legislacyjnych”. W czerwcu finalizowano w uczelniach ustalanie zasad podziału środków na podwyżki wynagrodzeń. Dało się zauważyć tendencję do powiększania części uznaniowej, kosztem części obligatoryjnej. Pozostały, a nawet pogłębiły się problemy z finansowaniem podwyżek dla pracowników nieobjętych dotacją dydaktyczną. Chyba większość uczelni podwyższyło wynagrodzenia na stałe, ale zdarzają się przypadki traktowania części, a nawet całej podwyżki (Politechnika Wroclawska) jako okresowej. W Politechnice Wroclawskiej, wybitnej uczelni, od dłuższego czasu źle się dzieje. Rektor uczelni nie uznaje obowiązku zakładu pracy do uzgadniania ze związkami zawodowymi kwestii dotyczących wynagradzania. Powołuje się na posiadaną opinię prawną. Pominę tu aspekt formalny. Wydaje się, że gdyby nawet takiego obowiązku nie było, to rektor sam z siebie powinien zasięgnąć opinii przedstawicieli pracowników i się z nią liczyć. Gdzie jak gdzie, ale w uczelni dobra atmosfera pomiędzy zatrudnionymi ludźmi powinna być szczególnie ceniona.

W tym roku, a szczególnie w ostatnich miesiącach, Krajowa Sekcja Nauki wkładała wiele wysiłku we właściwe wprowadzenie w życie *Europejskiej Karty Naukowca* i *Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. Mam przekonanie, że KSN to jedyna instytucja, która od uchwalenia *Karty* w roku 2005 stara się dobrze wykorzystać ten europejski dokument do poprawienia polskiego prawodawstwa regulującego sytuację pracowników nauki. Ostatnie intensywne działania MNiSW w sprawie *Karty* i *Kodeksu* wydają się prowadzić do jej „teoretycznego” wdrożenia. W tym numerze zamieszczamy materiały dotyczące tej sprawy.

Ze względu na skoncentrowanie się na innych obszarach zrezygnowała ze współdziałania z Redakcją „Wiadomości KSN” kol. Anna Gołębiowska, poprzednia Redaktor Naczelna. Bardzo dziękuję Ani za kierowanie pracami Redakcji w latach 2004–2010 i za jej wieloletnią piękną pracę dla Krajowej Sekcji Nauki. Prawdę mówiąc, liczę na dalszą współpracę.

W związku ze zmianami obsługi w zakresie informatycznej zakończył swoje współdziałanie z Sekcją kol. Krzysztof Oset. Krzysztof był autorem koncepcji strony internetowej KSN i od początku prowadził tę stronę. Ponieważ cenię sobie w Internecie przejrzystość grafiki, ułatwiająca koncentrację na sprawach istotnych, uważałem naszą KSN-owską stronę za wyróżniającą się na tle innych. Dziękuję Krzysztofowi za wieloletnią niezawodną współpracę.

Janusz Sobieszcański

DZIAŁANIA KRAJOWEJ SEKCJI NAUKI NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Posiedzenia Rady i Prezydium Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Pod koniec czerwca odbyło się posiedzenie Rady Krajowej Sekcji Nauki, a w pierwszej połowie czerwca posiedzenie Prezydium. Załączamy porządki obrad tych posiedzeń.

Porządek obrad Rady KSN Warszawa, 27 czerwca 2015 r.	Porządek obrad Prezydium Rady KSN Warszawa, 13 czerwca 2015 r.
1. Otwarcie posiedzenia.	1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku obrad.	2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Komunikaty.	3. Komunikaty.
4. Sprawy finansowe.	4. Sprawy finansowe.
5. Wdrażanie <i>Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych</i> – projekt działań.	5. Informacja o wdrażaniu trzeciego etapu podwyżek.
6. Obsługa informatyczna KSN.	6. Wdrażanie <i>Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych</i> – projekt działań.
7. Sprawy płacowo-interwencyjne.	7. Obsługa informatyczna KSN.
8. Sprawy różne.	8. Sprawy różne.
9. Zakończenie obrad.	9. Zakończenie obrad.

Wiodącymi tematami obu posiedzeń były uzgodnienia działań w sprawie właściwego wdrażania *Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych* oraz omówienie stanu realizacji tegorocznej poprawy wynagrodzeń w publicznym szkolnictwie wyższym. Zamieszczamy dokumenty opisujące rezultaty tych obrad.

Zdecydowano się wprowadzić zmiany w sposobie redagowania strony internetowej KSN. Omawiano sprawy bieżące, a w szczególności sytuację w Politechnice Wrocławskiej. Postępowanie władz tej uczelni wobec związku zawodowego, a i wobec pracowników, budzi zdziwienie i zaniepokojenie. Koledzy z Wrocławia potrzebują szerszego wsparcia. Przyjęto stanowisko w tej sprawie.

Red.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

ze względu na sesję i inne niezwykle absorbujące obowiązki niestety nie wysłałem po ostatniej Radzie informacji do Was. Mam nadzieję, że uda mi się to nadrobić dzisiaj. Jak zapewne wiecie z wysyłanych do Was poprzednio informacji, KZ PWR jest w sporze zbiorowym ze swoim Rektorem (do bliższego zapoznania polecam informacje zawarte w biuletynie IBIS <http://www.nszcz-solidarnosc-pwr-wroc.pl/nszz/ibis.php> (zawierają także porównanie podwyżek na przykładzie kilku uczelni) oraz na stronie domowej kol. Tomka Wójcika - Przewodniczącego KZ <http://www.tomasz-wojcik.org/spor.html>). Zgodnie z wcześniejszymi naszymi zapowiedziami, Rada podjęła stanowisko w tej sprawie (w załączeniu), które zostało przesłane do pana prof. Tadeusza Więckowskiego, Rektora PWR, a także kol. Piotra Dudy, Przew. KK NSZZ „Solidarność”, z dołączoną prośbą o podjęcie działań wspierających nasze Koleżanki i Kolegów z PWR. Podczas posiedzenia Rady doszliśmy do wniosku, że wskazane byłoby zwrócenie się do Was w sprawie ewentualnego poparcia tej sprawy. Zwracam się zatem w imieniu Rady o podjęcie stosownych działań przez Wasze struktury zakładowe.

2 lipca do biura KSN dotarła informacja z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technicznego w Szczecinie, że w dniu 29.06.2015 r. decyzją Senatu ZUT, mimo sprzeciwu związków zawodowych, została przegłosowana propozycja Rektora ZUT dotycząca podwyżek na 2015 r. Propozycja ta pozbawia pracowników jednej całej tury podwyżek za lata 2013–2015 (za rok 2014 część została przyznana na czas określony; w 2015 ma być tak samo), w związku z czym związki zawodowe działające w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie również weszły w spór zbiorowy z pracodawcą. Jak zatem widać, sprawa problemów podwyżkowych jest sprawą rozwojową.

W nawiązaniu do tej sytuacji, chcę przypomnieć, że sprawa „czasowych” podwyżek była już poruszana w piśmie do Was, skierowanym przez kol. Krystynę Andrzejewską i Beatę Ziębę. W uzupełnieniu do zawartych tam propozycji przesyłam informację, w której przedstawiamy inne podejście, które również było przedmiotem dyskusji podczas ostatniej Rady. Jeszcze raz dziękuję kol. Wojtkowi Pillichowi za pracę nad tym dokumentem.

Jak zapewne pamiętacie ostatnia Rada była zwołana ze względu na sprawy związane z rozpoczętą przez MNIŚZW i KRASP akcją wdrażania *Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. W tej sprawie pozwolę sobie przesłać do Was jak najszybciej osobny list.

Serdecznie pozdrawiam

Bogusław Dołęga

Stanowisko
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
z dnia 27 czerwca 2015 r.
ws. sytuacji w Politechnice Wrocławskiej

Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” wyraża ogromne zaniepokojenie z powodu działań Rektora Politechniki Wrocławskiej prof. Tadeusza Więckowskiego, które doprowadziły do sporu zbiorowego.

Ingerencja w wewnętrzne sprawy organizacji związkowej, naruszenie ustawy o związkach zawodowych oraz ignorowanie NSZZ „Solidarność” w trakcie ustalania zasad wzrostu wynagrodzeń pracowników w roku 2015 zmusiły Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” do wejścia w spór zbiorowy z Politechniką Wrocławską.

Niepokój Rady jest tym większy, że Rektor nie podejmuje działań jakie nakłada na Niego ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, i wszystko wskazuje na to, że realizuje arbitralnie podjętą decyzję w sprawie płac i odrzuca dialog z najliczniejszą organizacją związkową w Politechnice Wrocławskiej.

Rada KSN zwraca się do JM Rektora Politechniki Wrocławskiej prof. Tadeusza Więckowskiego, by jak najszybciej rozpoczął autentyczny dialog z KZ NSZZ „Solidarność” w Politechnice Wrocławskiej w duchu partnerstwa, wzajemnego szacunku i uznania praw pracowniczych.

Politechnika Wrocławska do tej pory cieszyła się powszechnym uznaniem, a „Solidarność” tej Uczelni wybitnie przyczyniła się do rozwoju demokracji i praworządności w Polsce. Rada KSN wyraża nadzieję, że JM Rektor zrobi wszystko, by ten obraz Politechniki Wrocławskiej kontynuować.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

Informacja o zmianie adresu

Dzień dobry.

Miesiąc temu w związku z decyzją JM Rektora zamknięto naszą stronę: www.nszz.pwr.wroc.pl. Wobec powyższego Komisja Zakładowa otworzyła stronę internetową o adresie: <http://www.nszz-solidarnosc-pwr-wroc.pl>

Bardzo proszę o naniesienie zmian w linkach na: Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w Politechnice Wrocławskiej - <http://www.nszz-solidarnosc-pwr-wroc.pl>

Dziękuję.

Z poważaniem

Jadwiga Szymonik

Wiceprzewodnicząca

KZ NSZZ „S” w Politechnice Wrocławskiej

DZIAŁANIA W SPRAWIE EUROPEJSKIEJ KARTY NAUKOWCA

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

Zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią chciałbym przekazać Wam ważny materiał, który według Rady KSN ma pomóc w realizacji uprawnień związkowych oraz „ucywilizować” nasze prawo, a tym samym stosunki w sferze nauki i szkolnictwa wyższego. Ważne byłoby, abyśmy wszyscy wywarli odpowiedni nacisk na podmioty odpowiedzialne za kształt prawa w naszym kraju, a szczególnie na Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, i tak proszę traktować naszą propozycję.

Rektorzy uczelni i dyrektorzy instytutów „na potęgę” – za wskazaniem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – deklarują wdrażanie, a nawet już wdrożenie (uczyniło to już w sumie kilkadziesiąt jednostek) Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych. Dzieje się tak przy stanie prawnym, który naszym zdaniem uniemożliwia wdrożenie Zalecenia Komisji Europejskiej¹. Do tego stanu prawnego odniosła się Rada Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”, dokonując jego krytycznej oceny oraz proponując niezbędne zmiany prawa, aby wdrożenie i stosowanie Karty oraz Kodeksu było możliwe, a nie tylko „istniało teoretycznie”. Opinię Rady KSN załączam. Sprawa jest pilna, gdyż od wdrożenia Karty i Kodeksu uzależnione jest uczestnictwo w niektórych projektach programu Horyzont 2020. Uzyskanie logo HR Excellence in Research – po wdrożeniu i przy stosowaniu Karty i Kodeksu – będzie dawało dodatkowe punkty przy ocenie jednostek aplikujących o te środki. Zdajemy sobie przy tym sprawę, że te uwarunkowania będą wykorzystywane przeciwko nam, jednak pamiętajmy, że to politycy (przy aprobacie niektórych środowisk nauki) doprowadzili do tej sytuacji i oni mogą ją zmienić.

Mamy niestety sygnały, że w chwili obecnej działania władz Uczelni i Instytutów podejmowane w sprawie wdrażania Karty i Kodeksu mogą odbywać się z naruszeniem zasad Zalecenia KE, gdyż dla wdrażania, a tym bardziej przed jego wdrożeniem, Karta i Kodeks muszą być znane pracownikom. Tymczasem o działaniach władz najczęściej pracownicy nic nie wiedzą. Ponadto uważamy, że podpisanie deklaracji powinna poprzedzać co najmniej uchwała senatu uczelni lub rady naukowej instytutu. Naszym obowiązkiem powinno być uświadomienie tych spraw na forum uczelni/instytutu. Można to uczynić chociażby poprzez zadawanie pytań skierowanych do władz na posiedzeniu senatu/rady naukowej dla rozpoczęcia debaty na temat zmiany prawa. Np.:

1. Kto z Państwa wie o podpisaniu w imieniu Uczelni/Instytutu przez Rektora Uczelni/Dyrektora Instytutu Deklaracji popierającej Europejską Kartę Naukowca oraz Kodeks Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych oraz informującej Komisję Europejską o ich wdrażaniu w Uczelni/Instytucie?
2. Kto z Państwa i pracowników Uczelni zna Europejską Kartę Naukowca oraz Kodeks Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, które to dokument jest zobowiązany znać i wdrażać po przyjęciu Deklaracji przez Komisję Europejską?
3. Jakie zmiany według władz mają nastąpić w Uczelni/Instytucie podczas wdrażania Karty i Kodeksu i w jakim terminie? Gdzie się można z nimi zapoznać?
4. Czy władze Uczelni/Instytutu dostrzegają sprzeczność między polskim prawem a Zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (Dziennik Urzędowy UE, L 75/67). Jak zamierzają reagować na ten stan?
5. Czy władzom Uczelni/Instytutu znane jest powiązanie przestrzegania Karty i Kodeksu z dostępem do programu UE Horyzont 2020 i z projektem zmian rozporządzenia dotyczącego Ewaluacji Jednostek Naukowych?
6. Dlaczego władze dopiero obecnie przystępują do wdrażania zaleceń? Dlaczego nie zgłaszano zastrzeżeń do przyjmowanego w międzyczasie prawa sprzecznego z Zaleceniem KE?

Należy pamiętać, że stan wdrożenia podlega zewnętrznemu sprawdzeniu. Jednostka, która będzie się starała o uzyskanie logo HR Excellence in Research ma do wypełnienia ankietę, którą wraz i tłumaczeniem załączamy. Należy domagać się podania do wiadomości wypełnionej ankiety wysyłanej do Komisji Europejskiej, celem jej zaopiniowania m.in. porównując z Opinią Rady KSN.

Czasu na wdrożenie Karty i Kodeksu od roku 2005 było dostatecznie dużo. Bezskutecznie czyniła to Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”. Przed uznaniem przez jednostkę wdrożenia Karty i Kodeksu, które według nas w obecnym stanie prawnym jest niemożliwe, należy dokonać proponowanych nowelizacji ustaw wymienionych w załączonej Opinii Rady KSN.

Apelujemy o poparcie tych działań.

Pozdrawiam serdecznie

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

¹ Zlecenie Komisji z dnia 11 marca 2005 r. w sprawie Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (2005/251/WE) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 75/67. (The European Charter for Researchers and the Code of Conduct for the Recruitment of Researcher).

Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”**o warunkach spełnienia zaleceń i wdrożenia****Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych w prawie dotyczącym szkolnictwa wyższego oraz jednostek naukowych**

Warszawa, 27 czerwca 2015 r.

Od roku 2005 Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz uczelnie i jednostki naukowe mają za zadanie wdrożenie Zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie *Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych*. Dopiero w dziesiątą rocznicę uchwalenia wystąpiły pospieszne działania dla ich przyjęcia, wymuszone pełnym korzystaniem z programu UE Horyzont 2020. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” przedstawia niniejszą opinię społeczności akademickiej i naukowej, gdyż także na niej, a nie tylko na władzach poszczególnych jednostek, spoczywa odpowiedzialność za podjęte działania usunięcia niezgodności z Kartą i Kodeksem.

Spełnienia wymogu zawartego w Zaleceniu Komisji Europejskiej (ZKE) z dnia 11 marca 2005 r., że „*pracodawcy lub grantodawcy naukowców mają jako nadrzędne zobowiązanie zagwarantować spełnienie odpowiednich wymogów przepisów krajowych, regionalnych lub sektorowych*” (ZKE, p. (16)), jest możliwe jedynie w przypadku, gdy przepisy krajowe nie są sprzeczne z tym Zaleceniem. W przypadku występowania niezgodności prawa krajowego lub stosowania odmiennej interpretacji instytucji państwowych względem Europejskiej Karty Naukowca (KN) i Kodeksu Postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych (KP) od przyjętych w innych krajach, nie ma możliwości spełnienia zobowiązania, że „*Grantodawcy lub pracodawcy naukowców odpowiadają, jako osoby rekrutujące, za **zapewnienie** pracownikom naukowym otwartych, przejrzystych oraz **porównywalnych na poziomie międzynarodowym** procedur doboru kadr i rekrutacji*” (ZKE, p. (14)). **Z zapisu wynika konieczność dostosowania prawa krajowego do Zalecenia KE, gdyż w przeciwnym przypadku brak jest zapewnienia realizacji jednej z fundamentalnych zasad Zalecenia.**

Nakłanianie pracodawców lub grantodawców przy obecnym stanie prawnym – w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki – do składania deklaracji o wdrożeniu zaleceń Karty i Kodeksu jest obarczaniem ich odpowiedzialnością za postępowanie niezgodne z prawem. Równocześnie jest unikaniem własnej odpowiedzialności przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ponadto wszyscy naukowcy danej jednostki naukowej są osobiście odpowiedzialni za uznanie zgodności obowiązującego prawa z Zaleceniem Komisji Europejskiej, przy podejmowaniu decyzji uznającej jego wdrożenie w ich jednostce oraz stosowanie się do prawa zgodnego z Kartą i Kodeksem, gdyż: „*Naukowcy znajdujący się na dowolnym etapie kariery zawodowej **muszą znać** krajowe, sektorowe i instytucjonalne przepisy regulujące warunki szkoleń i/lub pracy*” (KN, Tabl. p. 5. *Contractual and legal obligations/ Zobowiązania wynikające z umowy lub przepisów*). Pomimo że pracodawca – w swoim pojęciu – może uznać za zgodne z prawem uznanie wdrożenia Karty i Kodeksu w swojej jednostce, wymaga to sprawdzenia i zajęcia stanowiska tak przez każdego członka senatu czy rady naukowej, jak i nauczyciela akademickiego czy pracownika naukowego.

Stosując się do zalecenia: „*Aby Państwa Członkowskie postrzegały te ogólne zasady i wymagania jako integralną część instytucjonalnych mechanizmów zapewnienia jakości, traktując je jako sposób określenia kryteriów finansowania programów krajowych/regionalnych oraz przyjmując je w procesach kontroli, monitoringu oraz oceny organów publicznych*” (ZKE, zalecenie 5)), obecną możliwość uznania przez jakąkolwiek krajową jednostkę pełnego wdrożenia Karty i Kodeksu **oceniamy negatywnie** ze względu na obowiązujące zapisy ustawowe. Zwracamy na to uwagę członkom NSZZ „Solidarność”, ale również wszystkim nauczycielom akademickim i naukowcom.

W ślad za zalecaniem 3) ZKE: „*Aby Państwa Członkowskie, przy formułowaniu i przyjmowaniu strategii i systemów rozwoju stabilnych karier zawodowych naukowców, brały pod uwagę i kierowały się ogólnymi zasadami i wymaganiami określonymi w Europejskiej Karcie Naukowca oraz Kodeksie postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych, a także mając na uwadze brak możliwości pełnego korzystania z programu UE Horyzont 2020, ze względu na obecny brak podstaw do uzyskania przez polskie jednostki logo HR Excellence In Research, nadawanego przez Komisję Europejską,*

wzywamy Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego**do niezwłocznego wprowadzenia odpowiednich zmian w prawie,**

korzystając także z przedstawionych propozycji Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”.

Opieszałość może zaważyć na rzetelności krajowych jednostek naukowych, które pochopnie uznały lub mogą uznać obecny stan prawny za spełniający wymagania Karty i Kodeksu.

Wszystkim pracownikom sektora nauki i szkolnictwa wyższego przedstawiamy do rozważenia i uwzględnienia zestawione w Tablicy – naszym zdaniem – potrzebne zmiany i uzupełnienia w ustawach dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki.

**Zmiany i uzupełnienia w prawie potrzebne dla wdrożenia
Europejskiej Karty Naukowca oraz Kodeksu Postępowania
przy rekrutacji pracowników naukowych**

Propozycja zmiany/uzupełnienia ²	Uzasadnienie
Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Psw) (Dz. U. 2005 Nr 164 poz. 1365)	
<p>Art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie: 2. Uczelnie kierują się zasadami wolności nauczania, badań naukowych, twórczości artystycznej, poszanowaniem praw chroniących własność intelektualną oraz zachowaniem uznanych zasad i praktyk etycznych.</p>	<p>Brak w ustawie Psw i statutach uczelni odniesienia do poszanowania własności intelektualnej i działania zgodnie z uznanymi zasadami i praktykami etycznymi. Wymóg zawarty w KN, Tabl. p. 1. <i>Research freedom/ Wolność badań naukowych:</i> ...naukowcy powinni kierować się dobrem ludzkości oraz zmierzać do poszerzenia granic wiedzy naukowej, jednocześnie korzystając z wolności przekonań i wypowiedzi, a także wolności określania metod rozwiązywania problemów, zgodnie z uznanymi zasadami i praktykami etycznymi... „powinni uznawać ograniczenia tych wolności, ... ze względu na ochronę praw własności intelektualnej. Tego typu ograniczenia nie powinny jednak pozostawać w sprzeczności z uznanymi zasadami i praktykami etycznymi, których naukowcy muszą przestrzegać.” a także w Tabl. p. 2. <i>Ethical principles/ Zasady etyczne:</i> „Naukowcy powinni przestrzegać uznanych praktyk etycznych oraz fundamentalnych zasad etycznych odnoszących się do dyscyplin, którymi się zajmują, a także norm etycznych ujętych w krajowych, sektorowych lub instytucjonalnych kodeksach etyki.</p>
<p>Uzupełnienie ustawy oraz statutów uczelni o treść taką jak w ustawie Psw art. 4a w brzmieniu: Art. 4a. 1. Nauczyciele akademicki, studenci, doktoranci oraz pracownicy uczelni niebędący nauczycielami akademickimi tworzą samorządną społeczność akademicką. 2. <i>Spółeczność akademicka uczestniczy w zarządzaniu uczelnią przez wybieralne organy kolegialne i jednoosobowe. W organach kolegialnych reprezentowane są grupy społeczności akademickiej, o których mowa w ust. 1.</i> 3. <i>Istotne decyzje organów uczelni dotyczące poszczególnych grup społeczności akademickiej, o których mowa w ust.1, są podejmowane po zasięgnięciu opinii tych grup lub ich przedstawicieli wybranych na zasadach określonych w statucie.</i> 3. <i>Organy uczelni mogą przekazywać wybieralnym przedstawicielom poszczególnych grup społeczności akademickiej podejmowanie decyzji w określonych sprawach dotyczących danej grupy.</i> 4. <i>Przepisy ust. 3 nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z innych ustaw.</i></p>	<p>Brak ustawowego podkreślenia przedstawicielskiej struktury uczelni i równości wszystkich grup społeczności akademickiej. Stworzenie stymulującego środowiska badań lub szkoleń naukowych, oprócz wyposażenia materialnego, wymaga również dobrego, uporządkowanego środowiska i atmosfery sprzyjającej pracy. Tworzy się ją m.in. przez strukturę samorządową, która ogranicza możliwość autorytarnego kierowania jednostką naukową, niekorzystnie wpływającego na jakość badań. <i>Grantodawcy i/lub pracodawcy naukowców powinni uznać za w pełni uzasadnione, a wręcz pożądane, prawo naukowców do posiadania przedstawicieli we właściwych organach informacyjnych, konsultacyjnych i decyzyjnych w instytucjach, w których pracują, w celu ochrony i reprezentowania indywidualnych i zbiorowych interesów naukowców jako profesjonalistów oraz aktywnego włączenia się w prace instytucji</i>³. Takie wymogi zawarte są w KN, Tabl. p. 23 <i>Research environment / Środowisko badań naukowych</i>, oraz Tabl. p. 35. <i>Participation in decision-making bodies/Wpływ na organy decyzyjne</i>, a także Tabl. P. 37. <i>Supervision and managerial duties/Nadzór i obowiązki w zakresie zarządzania</i>, jak następuje: ...<i>W ramach swojej roli opiekunów lub mentorów pracowników naukowych, starsi pracownicy naukowcy powinni budować konstruktywne i pozytywne relacje z początkującymi pracownikami naukowymi w celu określenia warunków efektywnego transferu wiedzy oraz z uwagi na przyszły pomyślny rozwój kariery tych naukowców.</i>”</p>
<p>Art. 71 ust. 1. pkt 3) otrzymuje brzmienie: 3) biernie prawo wyborcze przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym w uczelni jako podstawowym miejscu pracy, którzy nie ukończyli sześćdziesiątego siódmego/siedemdziesiątego roku życia, pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom;”</p>	<p>Obecnie zapis art. 71 ust. 1. pkt 3) ustawy Psw pośrednio dyskryminuje naukowców ze względu na zajmowane stanowisko. Na stanowisku profesora (zwyčajnego lub nadzwyczajnego) może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł naukowy profesora – ze stanowiskiem związane jest posiadanie tytułu profesora. Tak więc wg ustawy osoby zatrudnione na stanowiskach profesora (posiadające tytuł profesora) mają odmienne prawo wyborcze od osób zatrudnionych na innych stanowiskach. Biernie prawo wyborcze powinno być jednakowe dla wszystkich nauczycieli akademickich: sześćdziesiąt siedem lub siedemdziesiąt lat. KN wymaga równego traktowania naukowców</p>

² Zmiany i uzupełnienia w tekście ustawy oraz cytaty z *Zalecenia Komisji Europejskiej* oznaczono kursywą.

³ Patrz także: dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, str. 29).

	Wymóg KN, Tabl. p. 22. <i>Recognition of the profession/ Uznanie zawodu: Wszyscy naukowcy, którzy zdecydowali się na karierę naukową, powinni być uznani za profesjonalistów i traktowani zgodnie z tym faktem.</i>
Art. 118. ust. 2. otrzymuje brzmienie: 2. Stosunek pracy z nauczycielem akademickim w uczelni publicznej nawiązuje i rozwiązuje rektor w trybie określonym w statucie, z zastrzeżeniem art. 121 ust. 4, na okres będący wielokrotnością pełnego semestru. Dla pracownika naukowego okres zatrudnienia może być na czas realizacji zadań projektu.	Wymagane jest zobowiązanie do poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników naukowych, [...] by niestabilność warunków zatrudnienia nie miała negatywnego wpływu na osiągnięcia naukowców, co ogranicza stosowanie zatrudniania na czas określony. W związku z tym zwłaszcza art. 118 ust. 2 Psw wymaga uzupełnienia wobec przypadków zatrudniania nauczycieli akademickich na kolejne okresy 10-miesięczne. Ponadto okres zatrudnienia należy dostosować do okresu rozliczania z pracy dydaktycznej. Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie: Grantodawcy i/lub pracodawcy powinni zapewnić, by niestabilność warunków zatrudnienia nie miała negatywnego wpływu na osiągnięcia naukowców i z tego względu powinni zobowiązać się, w miarę możliwości, do poprawy stabilności warunków zatrudnienia pracowników naukowych, tym samym wykonując i przestrzegając zasad i warunków określonych w dyrektywie UE w sprawie zatrudnienia na czas określony.</i>
Art. 120. ust. 1. otrzymuje brzmienie: 1) urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowym urlopem macierzyńskim, dodatkowym urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim lub urlopem wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, oraz sprawowaniem osobistej opieki nad dzieckiem na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych; Art. 120. ust. 2. uzupełnia się o pkt 3): 3) urlopem uzyskanym w związku z zatrudnieniem poza uczelnią w celu nabycia umiejętności praktycznych przydatnych do wykonywania obowiązków pracowników naukowo-dydaktycznych.	Do przyznania osobistej opieki nad dzieckiem podobnego uprawnienia jak innym urlopom wymienionym w art. 120 ust. 1 zobowiązują zmiany dokonane w 2013 r. w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, a w KN Tabl. p. 10 zalecenie KN, <i>Non discrimination/ Zasada niedyskryminacji Grantodawcy i/lub pracodawcy nie będą w jakikolwiek sposób dyskryminować naukowców ze względu na płeć, wiek... – co dotyczy także naukowców sprawujących obowiązki rodzicielskie.</i> Do uzupełnienia Psw zobowiązuje zalecenie KN, Tabl. p. 38. <i>Continuing Professional Development/ Kontynuacja rozwoju zawodowego: Na wszystkich etapach kariery zawodowej naukowcy powinni szukać możliwości stałego rozwoju poprzez aktualizację i poszerzenie zakresu swoich umiejętności i kwalifikacji. Cel ten można osiągnąć na różne sposoby ...</i> oraz KP Tabl. p. 18. <i>Recognition of mobility experience/ Uznawanie doświadczenia w zakresie mobilności: Wszelkie doświadczenie w zakresie mobilności, np. pobyt w innym kraju/regionie lub w innym środowisku naukowym (w sektorze państwowym lub prywatnym), lub też zmianę dyscypliny lub sektora w ramach wstępnego szkolenia naukowego lub na późniejszym etapie kariery naukowej, bądź doświadczenie w zakresie mobilności wirtualnej, należy postrzegać jako cenny wkład w rozwój zawodowy naukowca.</i> Także KP Tabl. p. 17. <i>Variations in the chronological order of CVs/ Odstępstwa od porządku chronologicznego życiorysów: „Przerwy w przebiegu kariery lub odstępstwa od porządku chronologicznego w życiorysie nie powinny być krytykowane, lecz postrzegane jako ewolucja kariery, a w rezultacie, jako potencjalnie cenny wkład w rozwój zawodowy naukowców podążających wielowymiarową ścieżką kariery.</i> Urlop na zatrudnienie poza uczelnią nie może więc ograniczać okresu zatrudnienia asystenta nieposiadającego stopnia naukowego doktora czy adiunkta nieposiadającego stopnia naukowego doktora habilitowanego.
W art. 121. wprowadza się ust. 3, który otrzymuje brzmienie: 3. Główną formą zatrudnienia na podstawie umowy o pracę jest umowa o pracę na czas nieokreślony. Umowa o pracę na czas określony stosowana jest w uzasadnionych przypadkach.	Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie, jak w art. 118. ust. 2.</i> Jednostka (uczelnia/wydział), w którym umowy o pracę na czas określony stanowią np. ¼ czy więcej umów o pracę, nie może być uznana za spełniającą zalecenia KN. Obecna forma zatrudniania nie zapewnia <i>pracownikom naukowym otwartych, przejrzystych oraz porównywalnych na poziomie</i>

	<p><i>międzynarodowych procedur doboru kadr i rekrutacji.</i> (ZKE, p. (14))</p> <p>Występowanie umów terminowych na poziomie 26,8% umów o pracę⁴, spowodowało wszczęcie przez Komisję Europejską w stosunku do Polski postępowania w sprawie niezgodności przepisów Kodeksu Pracy z wymogami dyrektywy Rady 99/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. Wymagania w zakresie ograniczenia zatrudniania pracowników na podstawie terminowych umów o pracę, podyktowane są Porozumieniem ramowym w sprawie pracy na czas określony i wezwaniem do usunięcia uchybienia nr 2013/4161 (pismo Komisji Europejskiej z października 2013 r.), a także orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE.</p>
<p>W art. 124 ust. 1 pkt 3) oraz ust. 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>1. Rektor może rozwiązać za wypowiedzeniem stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim w przypadku:</p> <p>3) otrzymania przez nauczyciela akademickiego dwóch kolejnych ocen negatywnych, o których mowa w art. 132;</p> <p>2. Rektor rozwiązuje za wypowiedzeniem stosunek pracy z nauczycielem akademickim w przypadku otrzymania przez nauczyciela akademickiego dwóch kolejnych ocen negatywnych, w odstępnie co najmniej jednego roku, o których mowa w art. 132.</p>	<p>Nie sprzyja <i>stabilności warunków zatrudnienia naukowców</i> (ZKE) zwalnianie po jednej negatywnej ocenie, tym bardziej dokonywanej co 2 lata lub w krótszych okresach. Ponadto przy długich okresach potrzebnych na pozyskanie i zaawansowanie projektów badawczych, długich cyklach wydawniczych oraz niskich nakładach finansowych, nie ma warunków na uzyskiwanie efektów w krótkim okresie czasu, np. krótszym niż rok.</p> <p>Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie.</i></p> <p>Opis jak dla art. 118. ust. 2.</p>
<p>Art. 125 otrzymuje brzmienie:</p> <p>Art.125. Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegielnego wskazanego w statucie uczelni.</p>	<p>Nie realizuje się „<i>stabilności warunków zatrudnienia naukowców</i>” (ZKE) przez zwalnianie pracowników bez zgody organu kolegielnego stykającego się ze zwalnianą osobą czy bez wyroku komisji dyscyplinarnej.</p> <p>Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie.</i></p> <p>Opis jak dla art. 118. ust. 2.</p>
<p>Art. 128. ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1. Rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy o pracę z nauczycielem akademickim następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.) oraz z zachowaniem postanowień ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. 2001 Nr 79 poz. 854 z późn. zm.), z tym że rozwiązanie stosunku pracy, za wypowiedzeniem następuje z końcem semestru.</p>	<p>Nie sprzyja <i>stabilności warunków zatrudnienia naukowców</i> oraz „<i>rozwiązywaniu konfliktów związanych z pracą</i>” (ZKE) zwalnianie pracowników bez uwzględnienia postanowień wynikających także z ustawy o związkach zawodowych, a nie tylko ustawy Kodeks pracy.</p> <p>Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie.</i></p> <p>Opis jak dla art. 118. ust. 2, oraz</p> <p>wymóg KN, Tabl. p. 34. <i>Complains/ appeals/ Skargi/apelacje: Grantodawcy i/lub pracodawcy naukowców powinni określić, zgodnie z krajowymi zasadami i przepisami, odpowiednie procedury, ...[które] powinny zapewnić całej kadrze naukowej poufną i nieformalną pomoc w rozwiązywaniu konfliktów związanych z pracą i w przypadku sporów i skarg; celem tych procedur jest propagowanie sprawiedliwego i równego traktowania w obrębie instytucji oraz poprawa ogólnej jakości środowiska pracy.</i></p>
<p>Art. 130 ust. 3, pkt 1 otrzymują brzmienie:</p> <p>3. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych wynosi:</p> <p>1) od 120 do 210 godzin dydaktycznych – dla pracowników naukowo-dydaktycznych;</p>	<p>Wymóg KN, Tabl. p. 33. <i>Teaching/ Nauczanie: Nauczanie jest istotnym sposobem organizacji i upowszechniania wiedzy i z tego względu należy je postrzegać jako cenną możliwość w ramach ścieżki rozwoju zawodowego naukowców. Jednakże obowiązki w zakresie nauczania nie powinny być nadmiernie obciążające i, szczególnie na początkowym etapie kariery, nie powinny stanowić dla naukowców przeszkody w prowadzeniu badań naukowych. ...</i></p> <p>Zmianę uzasadnia się także zmniejszającą się populacją roczników młodzieży podejmującej studia. Dawanie „nadmiernych obowiązków związanych z nauczaniem, szczególnie na wczesnych etapach kariery” (ZKE), ma miejsce w praktyce. Należy powrócić do wymiaru zajęć dydaktycznych obowiązujących w poprzednich ustawach.</p>
<p>Art. 131 ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu nauczania, nauczyciel akademicki</p>	<p>Wymóg KN, Tabl. p. 33. <i>Teaching/ Nauczanie.</i></p> <p>Opis jak dla art. 130. ust. 3.</p> <p>Dla wprowadzenia <i>nie nadmiernych obowiązków związanych z nauczaniem, szczególnie na wczesnych etapach kariery</i> (ZKE) oraz</p>

⁴ Według danych Eurostat'u odsetek osób zatrudnionych na umowę o pracę na czas określony w 2013 r. w Polsce – 26,8% był największy w UE-28, gdzie wyniósł średnio 13,8%.

<p>może być obowiązany prowadzić zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w rozmiarze nieprzekraczającym 1/4 wymiaru obowiązków dydaktycznych, określonego zgodnie z art. 130 ust. 3 i 4.</p>	<p>wyrównania ponadwymiarowego wymiaru obowiązków dydaktycznych pracowników naukowo-dydaktycznego i pracowników dydaktycznych, zaleca się jednakowe obowiązki prowadzenia dodatkowych zajęć dydaktycznych w rozmiarze do 1/4 wymiaru obowiązków dydaktycznych, tak dla pracowników naukowo-dydaktycznych, jak i dydaktycznych. Preferowane powinno być zatrudnianie większej liczby pracowników, a nie zlecanie zajęć ponadwymiarowych.</p>
<p>Art. 132 ust. 2 otrzymuje brzmienie: 2. Oceny dokonuje podmiot wskazany w statucie uczelni, nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki jest zatrudniony. Kryteria oceny oraz tryb jej dokonywania, z uwzględnieniem możliwości zasięgania opinii ekspertów spoza uczelni, określa statut.</p>	<p>Nie sprzyja <i>stabilności warunków zatrudnienia naukowców (ZKE)</i> dokonywanie oceny co 2 lata lub w krótszym okresie. Należy powrócić do oceny nie rzadszej niż co 4 lata i na wniosek kierownika jednostki, który w uzasadnionych przypadkach może go skrócić, zachowując okres jednakowy dla wszystkich nauczycieli akademickich, tj. bez dyskryminacji ze względu na zajmowane stanowisko oraz przy <i>uznaniu wszystkich naukowców za profesjonalistów (ZKE)</i>. Wymóg KN, Tabl. p. 25. <i>Stability and permanence of employment/ Stabilizacja oraz stałe zatrudnienie</i> Opis jak dla art. 118 ust. 2. Wymóg KN, Tabl. p. 22. <i>Recognition of the profession/ Uznanie zawodu</i> Opis jak dla art. 71 ust. 1 pkt 3).</p>
<p>W art. 132 ust.4 otrzymuje brzmienie: 4. Do okresu, o którym mowa w ust. 2, nie wlicza się okresu nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowym urlopie macierzyńskim, dodatkowym urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia, sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem oraz okresu służby wojskowej lub służby zastępczej, urlopie w związku z zatrudnieniem poza uczelnią w celu nabycia umiejętności praktycznych przydatnych do wykonywania obowiązków pracowników naukowo-dydaktycznych.</p>	<p>Do uzupełnienia Psw zobowiązuje zalecenie KN, Tabl. p. 10 <i>Non discrimination/ Zasada niedyskryminacji</i> oraz Tabl. p. 38. <i>Continuing Professional Development/ Kontynuacja rozwoju zawodowego</i>: Opis jak dla art. 120 ust. 1 oraz art. 120 ust. 2 pkt 3).</p>
<p>Art. 151 ust. 1 pkt 1 i 1) otrzymują brzmienie: 1. Warunki wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej do czasu objęcia ich układem zbiorowym pracy lub regulaminem wynagradzania określi, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, ustalając: 1) <i>wysokość minimalnej oraz maksymalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego w odniesieniu do poszczególnych stanowisk oraz wysokość i warunki przyznawania innych wskaźników wynagrodzenia, tak aby wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej, w poszczególnych grupach stanowisk pracowników nie była niższa:</i> <i>a) od dnia 1 stycznia 2017 r.:</i> - w grupie stanowisk profesorów – od 260%, - w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 160%, - w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów</p>	<p>Wymóg KN, Tabl. p. 26. <i>Funding and salaries/ Finansowanie i wynagrodzenie</i>: <i>Grantodawcy i/lub pracodawcy naukowców powinni zapewnić naukowcom sprawiedliwe i atrakcyjne warunki finansowania i/lub wynagradzania wraz z odpowiednimi i sprawiedliwymi świadczeniami w zakresie ubezpieczenia społecznego (w tym zasiłek chorobowy i rodzinny, prawa emerytalne oraz zasiłek dla bezrobotnych) zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi oraz krajowymi lub sektorowymi umowami zbiorowymi. Warunki te muszą obejmować naukowców na każdym etapie kariery naukowej, w tym początkujących naukowców, proporcjonalnie do ich statusu prawnego, wyników oraz poziomu kwalifikacji i/lub zakresu obowiązków.</i> KN jednoznacznie określa potrzebę zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy. Dokonana ostatnio ustawowa likwidacja takiej możliwości, jest jedną z ważniejszych przyczyn uniemożliwiających wdrożenie KN w szkolnictwie wyższym. Uzasadnionemu ograniczeniu wieloletowości w uczelniach publicznych, wprowadzonemu ustawą, powinno towarzyszyć dalsze zwiększenie wynagrodzeń, których niski poziom jest główną przyczyną podejmowania dodatkowego zatrudnienia. Skutki obecnego stanu są szczególnie dotkliwe dla młodych nauczycieli akademickich i naukowców. Należy doprowadzić do <i>atrakcyjnych warunków finansowania i wynagradzania (ZKE)</i> w nauce i szkolnictwie wyższym.</p>

<p><i>bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 90%</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – od 90% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce określonego w ustawie budżetowej na 2017 r.,</i> <p><i>b) od dnia 1 stycznia 2018 r.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>w grupie stanowisk profesorów – od 270%,</i> - <i>w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 170%</i> - <i>w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 95%</i> - <i>w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – od 95% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce, określonego w ustawie budżetowej na 2018 r.,</i> <p><i>c) od dnia 1 stycznia 2019 r.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>w grupie stanowisk profesorów – od 285%,</i> - <i>w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 185%</i> - <i>w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej – od 100%</i> - <i>w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi - od 100% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce określonego w ustawie budżetowej na 2019 r.,</i> <p><i>d) od dnia 1 stycznia 2020 r.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>w grupie stanowisk profesorów – od 300%,</i> - <i>w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej – od 200%</i> - <i>w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów i instruktorów od 105%</i> - <i>w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi – od 105 % prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce określonego corocznie w ustawie budżetowej,;</i> 	
<p>Art. 157 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Dla pracowników uczelni publicznych tworzy się odpis na zakładowy fundusz</p>	<p>Należy powrócić do poprzedniej wysokości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Ponadto niewystępujący w ustawach termin „wynagrodzenie osobowe”, który nie jest jednoznacznie zdefiniowany,</p>

<p>świadczeń socjalnych w wysokości 6,5% planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń <i>osobowych bez względu na źródło finansowania.</i></p>	<p>należy zastąpić jednoznacznym terminem „wynagrodzenie ze stosunku pracy”. Należy zapewnić <i>...atrakcyjne warunki finansowania i/lub wynagradzania wraz z odpowiednimi i sprawiedliwymi świadczeniami...</i> Wymóg KN, Tabl. p. 26. <i>Funding and salaries/ Finansowanie i wynagrodzenie.</i> Opis jak dla art. 151.1.1).</p>
<p>Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2003 Nr 65 poz. 595 z późn. zm.)</p>	
<p>W art. 16 ust. 2 dodaje się pkt 4) w brzmieniu: Art. 16.2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1, może stanowić: 4) promotorstwo rozprawy doktorskiej po pomyślnym zakończeniu przewodu doktorskiego.</p>	<p>Wymóg KP, Tabl. p. 13. <i>Recruitment/ Rekrutacja (KP): Pracodawcy i/lub grantodawcy powinni ustalić otwarte, efektywne, przejrzyste procedury rekrutacji, które zapewniają wsparcie, są możliwe do porównania na poziomie międzynarodowym, a także dostosowane do rodzaju oferowanego stanowiska.</i> Wymagana jest dalsza zmiana dotychczasowego modelu awansu naukowego – gdyż m.in. nie jest on dalej procedurą <i>porównywalną w skali międzynarodowej (ZKE)</i> - poprzez likwidację habilitacji lub obecnie co najmniej rozszerzenie procedury prowadzącej do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, przez rozszerzenie procedury awansu na podstawie dorobku i uzupełnienie ustawy. Zwraca uwagę złe tłumaczenie w wymogu KN, Tabl. p. 5. <i>Contractual and legal obligations/ Zobowiązania wynikające z umowy lub przepisów.</i> Słowo thesis, które znaczy: prace dyplomowe, prace naukowe, rozprawy naukowe tłumaczone jest jako praca doktorska/habilitacyjna. Manipulacja ma z pewnością uzasadniać habilitację, która w takiej formie jak w Polsce nie istnieje w innych krajach UE.</p>
<p>W art. 20 dodaje się ust. 9 o brzmieniu: 9. Promotorem w przewodzie doktorskim może być osoba będąca pracownikiem szkoły wyższej lub instytucji naukowej, nie spełniająca wymogów określonych w ust. 6, jeżeli rada jednostki organizacyjnej przeprowadzająca przewód doktorski uzna, że osoba ta jest wybitnym znawcą problematyki, której dotyczy rozprawa doktorska, lub była promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim.</p>	<p>Wymóg KP, Tabl. p. 16. <i>Judging merit (Code)/ Ocena zasług (KP): W procesie doboru kadr należy wziąć pod uwagę cały zakres doświadczenia kandydatów. Oprócz oceny ich ogólnego potencjału jako naukowców należy również uwzględnić ich kreatywność oraz poziom niezależności.</i> <i>Oznacza to, że oceny zasług należy dokonywać zarówno w sposób jakościowy, jak też ilościowy, koncentrując się nie tylko na liczbie publikacji, lecz także na wybitnych wynikach osiągniętych w trakcie zróżnicowanej kariery naukowej. W rezultacie, znaczenie wskaźników bibliometrycznych powinno być odpowiednio zrównoważone z szerszym zakresem kryteriów oceny, np. nauczaniem, opieką naukową, pracą zespołową, transferem wiedzy, zarządzaniem badaniami naukowymi oraz działaniami w zakresie innowacji i szerzenia świadomości naukowej w społeczeństwie. W przypadku kandydatów z doświadczeniem w sektorze przemysłu należy zwrócić szczególną uwagę na ich wkład w patenty, opracowania lub wynalazki.</i> Przyjęcie poprzedniego uzupełnienia art. 16 ust. 2 pkt 4) wymaga uzupełnienia art. 20 o ust. 9, a także „docenienia” promotora pomocniczego, co może utrudnić ewentualne wykorzystywanie współpracowników. Także wymóg KN, Tabl. p. 13. <i>Recruitment/ Rekrutacja (KP).</i> Opis jak dla art. 16 ust. 2 pkt 4).</p>
<p>Art. 21a ust 1 otrzymuje brzmienie: 1. Osoby, które uzyskały stopień doktora w Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą i podczas pracy w innym państwie przez co najmniej pięć lat kierowały samodzielnie zespołami badawczymi lub w kraju kierowały projektami międzynarodowymi oraz posiadają znaczący dorobek i osiągnięcia naukowe, zatrudnione w szkole wyższej na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego, nabywają uprawnienia równoważne uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego na podstawie decyzji rektora. O swojej decyzji rektor zawiadamia Centralną Komisję.</p>	<p>W obecnym brzmieniu art. 21a, nieuzasadnione jest różne traktowanie osób zatrudnionych za granicą i w Polsce. Należy rozszerzyć zapis tak, aby na wspomnianych stanowiskach zatrudniane były także osoby pracujące na terenie Polski, np. kierujące projektami międzynarodowymi, oraz sprzyjały zachowaniu <i>porównywalnych na poziomie międzynarodowej procedur.</i> <i>Grantodawcy lub pracodawcy naukowców odpowiadają, jako osoby rekrutujące, za zapewnienie pracownikom naukowym otwartych, przejrzystych oraz porównywalnych na poziomie międzynarodowym procedur doboru kadr i rekrutacji. (ZKE, p. (14)).</i></p>

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki

(Dz. U. Nr 96, poz. 617, z późn. zm.)

<p>Art. 2 pkt 3) otrzymuje brzmienie: Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 3) osobie na początkowym etapie kariery naukowej – należy przez to rozumieć naukowca nieposiadającego stopnia naukowego doktora lub naukowca, który nie wcześniej niż 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na badania naukowe lub prace rozwojowe uzyskał stopień naukowy doktora; do okresu tego nie wlicza się przerw związanych z urlopem macierzyńskim, urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, dodatkowym urlopem macierzyńskim, dodatkowym urlopem na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim lub urlopem wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w przepisach Kodeksu pracy albo pobieraniem zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej;</p>	<p>Zmiana nazwy, „osoby rozpoczynającej karierę naukową”, na <i>naukowca na początkowym etapie kariery akademickiej</i>, ma dwójakie znaczenie: ujednocila często przywoływany termin w Zaleceniu KE, mający duże znaczenie dla całego okres aktywności naukowej oraz jednoznacznie nazywa tą osobę naukowcem. Obecnie, ta osoba nie jest nazwana naukowcem, co jest sprzeczne z koncepcją ZKE. Wymóg KN, Tabl. 22. <i>Recognition of the profession/ Uznanie zawodu</i> <i>Wszyscy naukowcy, którzy zdecydowali się na karierę naukową, powinni być uznani za profesjonalistów i traktowani zgodnie z tym faktem. Powinno to nastąpić w chwili rozpoczęcia kariery naukowej, tzn. na poziomie studiów doktoranckich i odnosić się do wszystkich poziomów, niezależnie od ich klasyfikacji na poziomie krajowym (np. pracownik, doktorant, kandydat na studia doktoranckie, stypendysta po studiach doktoranckich, urzędnik administracji państwowej).</i> Ponadto przez ile lat można obecnie rozpoczynać karierę naukową? Do naukowca na <i>początkowym etapie kariery</i> są odniesienia w punktach ZKE dotyczących: <i>Nadzoru i obowiązków w zakresie zarządzania, Finansowanie i wynagrodzenie, Współautorstwa, Opieki naukowej, Nauczania, Skarg/apelacji, Rekrutacji, Naukowców i Definicji.</i> Natomiast „Określenie „początkujący naukowiec” odnosi się do naukowców w pierwszych czterech latach (odpowiednik pełnego etatu) badań naukowych, w tym w okresie szkolenia naukowego.” (ZKE, Definicje).</p>
<p>Art. 2 ust. 4 otrzymuje brzmienie: 4) doświadczonym naukowcu – należy przez to rozumieć naukowca o co najmniej czteroletnim stażu (w pełnym wymiarze czasowym) w dziedzinie badań naukowych, licząc od dnia uzyskania dyplomu uniwersyteckiego dającego mu możliwość podjęcia studiów doktoranckich, odbytych w kraju, w którym uzyskano ów tytuł/dyplom, lub też jako naukowca którzy posiada już stopień naukowy doktora, niezależnie od długości okresu, który poświęcił na zdobycie tego stopnia.;</p>	<p>Obecny zapis poprzez szczególne wymagania dla tytułu „doświadczonego naukowca” w praktyce powołuje „docenta naukowego” zamiast zlikwidowanego w ustawie Psw w 2011 r. „docenta dydaktycznego”. Wprowadzenie wymagań obecnego art. 2 ust. 4, jest sprzeczne z koncepcją ZKE, która: w Definicjach. <i>Researchers/ Definicje. Naukowcy</i>, podaje zacytowaną obok definicję doświadczonego naukowca, jako nowe brzmienie art. 2 ust. 4, powtórzone za programem Kształtowanie Zasobów Ludzkich i Mobilności Europejskiego Obszaru Badawczego⁵. Co do tworzenia obecnej definicji i dostępu do badań w Tabl. 16. <i>Judging merit/ Ocena zasług (KP)</i> wymaga się: <i>W procesie doboru kadr należy wziąć pod uwagę cały zakres doświadczenia kandydatów. Oprócz oceny ich ogólnego potencjału jako naukowców należy również uwzględnić ich kreatywność oraz poziom niezależności.</i> <i>Oznacza to, że oceny zasług należy dokonywać zarówno w sposób jakościowy, jak też ilościowy, koncentrując się nie tylko na liczbie publikacji, lecz także na wybitnych wynikach osiągniętych w trakcie zróżnicowanej kariery naukowej. W rezultacie, znaczenie wskaźników bibliometrycznych powinno być odpowiednio zrównoważone z szerszym zakresem kryteriów oceny, np. nauczaniem, opieką naukową, pracą zespołową, transferem wiedzy, zarządzaniem badaniami naukowymi oraz działaniami w zakresie innowacji i szerzenia świadomości naukowej w społeczeństwie. W przypadku kandydatów z doświadczeniem w sektorze przemysłu należy zwrócić szczególną uwagę na ich wkład w patenty, opracowania lub wynalazki. Pionierskie badania zapisane w zadaniach NCN (ustawa o NCN art. 2.1.1.e)), nie mogą być dostępne jedynie dla ograniczonej grupy naukowców, określanej jakby z urzędu (bez analizowania indywidualnego dorobku innych naukowców), że są najlepsi dla realizacji danego zadania. Brak jest uzasadnienia, że do realizacji pionierskich badań naukowych, [...] wykraczających poza dotychczasowy stan wiedzy, i których efektem mogą być odkrycia naukowe; predestynowani są akurat naukowcy zdefiniowani obecnym zapisem art. 2 ust. 4 ustawy o NCN.</i></p>
<p>Art. 20 ust. 1.pkt 1c) otrzymuje brzmienie:</p>	<p>Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynające karierę naukową” zgodnie</p>

⁵ Structuring the European Research Area Human Resources and Mobility Marie Curie Actions. Work Programme. EC, Edition September 2004, Page 42.

c) projektów badawczych realizowanych przez osoby <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> , w tym mających na celu stworzenie unikatowego warsztatu naukowego lub powołanie nowego zespołu naukowego,	z proponowaną zmianą art. 2 pkt 3).
Art. 20 ust. 4 otrzymuje brzmienie: 4. Centrum przeznacza nie mniej niż 20% środków pozostających w jego dyspozycji na wsparcie rozwoju osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> ;	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą art. 2 pkt 3).
Art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. W konkursach na finansowanie stypendiów doktorskich i staży po uzyskaniu stopnia naukowego doktora mogą brać udział osoby <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> .”.	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynające karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą art. 2 pkt 3).
Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. Nr 96, poz. 616, z późn. zm.)	
Art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie: 2. Centrum wspiera rozwój kadry naukowej, w szczególności przez finansowanie programów adresowanych do osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617).	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą art. 2 pkt 3) w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z 2011 r. z późn. zm.)	
Art. 2 ust. 2 pkt 2) otrzymuje brzmienie: 2) wspieranie rozwoju osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> , o których mowa w art. 2 pkt 3) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617);	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Art. 36 ust. 1 pkt 5) otrzymuje brzmienie: 5) współpraca z organami i instytucjami naukowymi Akademii we wspieraniu rozwoju osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> ;	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Art. 55 ust. 1 otrzymuje brzmienie: 1. Rada naukowa instytutu sprawuje bieżący nadzór nad działalnością instytutu, dbając zwłaszcza o wysoki poziom jego działalności naukowej i rozwój osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> , o których mowa w art. 2 pkt 3) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki.	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2010 Nr 96 poz. 615)	
Art. 1 ust. 19a otrzymuje brzmienie: 19a) osoba <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> – osobę <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U. Nr 96, poz. 617, z późn. zm.);	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynająca karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Art. 5 ust. 10 otrzymuje brzmienie: 10) programy i przedsięwzięcia ustanawiane przez Ministra, w tym ukierunkowane na wspieranie młodych naukowców lub osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> ;	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.
Art. 52 ust. 2a otrzymuje brzmienie: <2a. Minister powołuje zespół doradczy – Radę Młodych Naukowców, którego zadaniem jest wspieranie Ministra w działaniach służących rozwojowi kariery młodych naukowców i osób <i>na początkowym etapie kariery naukowej</i> .>	Zastąpiono sformułowanie „rozpoczynających karierę naukową” zgodnie z proponowaną zmianą w ustawie z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki, dostosowując się do Zalecenia KE.

W SPRAWIE TEGOROCZNYCH PODWYŻEK WYNAGRODZEŃ W UCZELNIACH

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p.50/W/15

Warszawa, dn. 9 lipca 2015 r.

Szanowne Koleżanki i Koledzy,

W uczelniach zrealizowano trzeci etap podwyżek wynagrodzeń. Podobnie jak przy poprzednich etapach, środki przyznane uczelni na mocy decyzji Ministra Finansów, mogły być przeznaczone wyłącznie na podwyżki wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenia są finansowane z tzw. dotacji „podstawowej”, tj. z wyłączeniem pracowników wyodrębnionych jednostek organizacyjnych uczelni, których płace są finansowane z innych źródeł, m.in. w ramach funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów. Wynika to z ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która wyłącza tę grupę pracowników z grona pracowników szkolnictwa wyższego rozliczanych z dotacji podstawowej. Propozycje organizacji związkowych sfinansowania podwyżek z własnych środków, niestety często były odrzucane z uzasadnieniem braku środków.

Na ostatnim spotkaniu Rady KSN dyskutowaliśmy na ten temat i przedstawiamy sposób postępowania mogący doprowadzić do uzyskania podwyżek, także w grupach pracowników dotychczas ich pozbawionych. Uważamy, że Organizacja Zakładowa NSZZ „S” może podjąć dalej opisane działania, w oparciu o zasady równego traktowania w zatrudnieniu, porównując różne jednostki organizacyjne uczelni (wiemy, że niektóre Komisje Zakładowe już to czynią). W pierwszej kolejności warto zająć się pracownikami najmniej zarabiającymi, na takich stanowiskach jak na przykład: „st. pokojowa”, „porządkowa pomieszczeń dydaktycznych”, „portier”.

Proponujemy Komisji Zakładowej:

- wyrównanie sprawdzić prawdopodobnego naruszenia w uczelni zasady równego traktowania w zatrudnieniu, w szczególności pracowników obsługi,
- poproszenia Rektora o respektowanie prawa wszystkich pracowników uczelni do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości, a gdy się zgodzi, można skorzystać z projektu porozumienia wysłanego 30 czerwca br. do Komisji Zakładowych,
- przy braku zadowalającej reakcji, uważamy, że zasadnym może być wystąpienie do odpowiedniej jednostki Państwowej Inspekcji Pracy o przeprowadzenie w uczelni analizy zatrudnienia i warunków wynagradzania, wybranych losowo pracowników zatrudnionych na stanowiskach „st. pokojowa”, „porządkowa pomieszczeń dydaktycznych”, „portier”, w poszczególnych jednostkach uczelni, m.in.: Administracji Osiedla Studenckiego oraz Administracji Centralnej w pionach: Rektora, Kanclerza, z-cy Kanclerza, Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju (istniejące uczelniane Centra), w celu dokonania oceny przestrzegania przez pracodawcę zasady równości wynagradzania za jednakową pracę. Analiza oczywiście może dotyczyć również innych wydzielonych jednostek organizacyjnych.

Podjęcie takich działań, nawet przy dodatnim wyniku finansowym uczelni, Organizacja Zakładowa NSZZ „S” można liczyć się z oskarżeniem o „kolaborację z PIP” (autentyczne, lecz również skuteczne).

W przypadku podjęcia opisanych działań, prosimy o mailowe poinformowanie KSN o ich skuteczności czy ewentualnej potrzebie interwencji KSN. Można wykorzystać załączone wzory pism uzupełniając je aktualnymi danymi.

Z pozdrowieniem

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Bogusław Dołęga.

Wzór pisma do Rektora

Szanowny Panie/Pani Rektorze/Rektor,

pismem z dnia 20 maja 2015 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowało Pana/Panią Rektora/Rektor o zwiększeniu dla (*nazwa uczelni*) planu dotacji podstawowej, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, o kwotę (*wpisać kwotę*) tys. zł. Zwiększenia powyższego dokonano na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 19 maja 2015 r. nr MF/FS06/xxxx/2015 dotyczącej zmian w budżecie państwa z tytułu uruchomienia ujętej w ustawie budżetowej na rok 2015 (Dz. U. poz. 153) rezerwy celowej poz. 40 pn. „Środki na zwiększenie wynagrodzeń pracowników szkół wyższych”. W piśmie skierowanym do Rektora, zastrzeżono jednak, iż „*Uzupełnienie planu dotacji podstawowej na 2015 r. wynikające z podanej rezerwy celowej przeznaczone jest na zwiększenie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy) dla pracowników uczelni, których wynagrodzenia finansowane są w ramach dotacji podstawowej. Ponadto „Uzupełnienie planu” dotacji podstawowej dotyczy zwiększenia wspomnianych wydatków na wynagrodzenia, w tym na zwiększenie stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 1571) – z wyrównaniem od dnia 1 stycznia 2015 roku.*”

Podwyżka wynagrodzeń, przyznana na mocy decyzji Ministra Finansów z dnia 19 maja 2015 r., może dotyczyć wyłącznie pracowników, których wynagrodzenia są finansowane z tzw. dotacji „podstawowej”, tj. z wyłączeniem pracowników wyodrębnionych jednostek organizacyjnych (*nazwa uczelni*). Jest to efektem wprowadzonej w 2005 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która wyłączyła tę grupę pracowników z grona pracowników szkolnictwa wyższego rozliczanych w ramach tzw. dotacji podstawowej. W związku z powyższym pracownikom jednostek organizacyjnych: (*wymienić jednostki, np. Centrum Komputerowe, Zakład Graficzny, Administracja Osiedla Studenckiego*), nie można było podwyższyć wynagrodzeń z kwoty przeznaczonej na uzupełnienie dotacji „podstawowej”.

Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” (*uczelnia*) zwraca się do Pana/Pani Rektora/Rektor z prośbą, aby Dyrektorzy poszczególnych jednostek organizacyjnych przeprowadzili wewnętrzną analizę w zakresie ustalenia możliwości dokonania podwyżek z własnych środków tych jednostek. Jeżeli z uwagi na brak środków finansowych, w roku 2015 nie będzie możliwe dokonanie podwyżki wynagrodzeń dla pracowników tych jednostek, prosimy Pana/Panią Rektora/Rektor o przeznaczenie na te podwyżki własnych środków naszej Uczelni.

Uzasadnieniem takiej decyzji powinien być fakt, iż pracodawcą w stosunku do pracowników zatrudnionych w poszczególnych jednostkach Uczelni, jest (*nazwa uczelni*), a należy przyjąć, iż wszyscy pracownicy (*nazwa uczelni*) mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości.

Z poważaniem

Wzór pisma do PIP

Okręgowy Inspektorat Pracy

(*nazwa miejscowości*)

Sprawa: równego traktowania w zatrudnieniu

Szanowny Panie/Pani Dyrektorze/Dyrektor,

pismem z dnia 20 maja 2015 r. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego poinformowało Pana/Panią Rektora/Rektor o zwiększeniu dla (*nazwa uczelni*) planu dotacji podstawowej, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, o kwotę (*wpisać kwotę*) tys. zł. Zwiększenia powyższego dokonano na podstawie decyzji Ministra Finansów z dnia 19 maja 2015 r. nr MF/FS06/xxxx/2015 dotyczącej zmian w budżecie państwa z tytułu uruchomienia ujętej w ustawie budżetowej na rok 2015 (Dz. U. poz. 153) rezerwy celowej poz. 40 pn. „Środki na zwiększenie wynagrodzeń pracowników szkół wyższych”. W piśmie skierowanym do Rektora, zastrzeżono jednak, iż „*Uzupełnienie planu dotacji podstawowej na 2015 r. wynikające z podanej rezerwy celowej przeznaczone jest na zwiększenie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy) dla pracowników uczelni, których wynagrodzenia finansowane są w ramach dotacji podstawowej. Ponadto „Uzupełnienie planu” dotacji podstawowej dotyczy zwiększenia wspomnianych wydatków na wynagrodzenia, w tym na zwiększenie stawek wynagrodzenia zasadniczego pracowników, zgodnie z załącznikami nr 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 1571) – z wyrównaniem od dnia 1 stycznia 2015 roku.*”

Podwyżka wynagrodzeń, przyznana na mocy decyzji Ministra Finansów z dnia 19 maja 2015 r., może dotyczyć wyłącznie pracowników, których wynagrodzenia są finansowane z tzw. dotacji „podstawowej”, tj. z wyłączeniem pracowników wyodrębnionych jednostek organizacyjnych (*nazwa uczelni*). Jest to efektem wprowadzonej w 2005 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, która wyłączyła tę grupę pracowników z grona pracowników szkolnictwa wyższego rozliczanych w ramach tzw. dotacji podstawowej. W związku z powyższym pracownikom jednostek organizacyjnych: (*wymienić jednostki, np. Centrum Komputerowe, Zakład Graficzny, Administracja Osiedla Studenckiego*), nie podwyższono wynagrodzeń z kwoty przeznaczonej na uzupełnienie dotacji „podstawowej”.

Pismem z dnia xx. miesiąc 2015 r. Organizacja Zakładowa NSZ „Solidarność” (*nazwa uczelni*) zwróciła się do Rektora/Rektor (*nazwa uczelni*) z prośbą o dokonanie w wymienionych jednostkach organizacyjnych podwyżek z własnych środków Uczelni. Naszą prośba nie spotkała się z pozytywną odpowiedzią.

W zaistniałej sytuacji Organizacja Zakładowa NSZZ „Solidarność” ma uzasadnione podejrzenie, że w Uczelni nie jest przestrzegana zasada równego traktowania w zatrudnieniu, w zakresie odpowiedniego kształtowania wynagrodzeń i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy.

W celu oceny przestrzegania przez pracodawcę zasady równości wynagradzania za jednakową pracę, zwracamy się do Okręgowego Inspektoratu Pracy w (miejsowość), z prośbą o analizę zatrudnienia i warunków wynagradzania pracowników zatrudnionych na stanowisku „st. pokojowa”, „porządkowa pomieszczeń dydaktycznych”, „portier”, w poszczególnych jednostkach (nazwa uczelni), jak m.in.: *Administracja Osiedla Studenckiego, Centrum Komputerowe, Zakład Graficzny, Administracja Centralna – Pion Rektora, Pion Kanclerza, Pion z-cy Kanclerza, Pion Prorektora ds. Organizacji i Rozwoju* (wymienić właściwe nazwy).

UWAGI KSN DO PROJEKTÓW ROZPORZĄDZEŃ

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

NSZZ

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221

00-631 WARSZAWA

☎/☎ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@interia.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/~ksn>

L.p.46/W/15

Warszawa, dn. 23 czerwiec 2015 r.

Szanowny Pan

Prof. dr hab. Marek Ratajczak

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

**Uwagi Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
do projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania
oraz rozliczania środków finansowych na inwestycje
służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych
z dnia 2 czerwca 2015 r.**

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* (jednolity tekst: Dz. U. z 2014 r. poz. 167) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” przedstawia następujące uwagi do przedłożonego do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego *w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych z dnia 2 czerwca 2015 r.*

1. Tekst rozporządzenia § 7 ust. 4 – „W przypadku inwestycji podejmowanej przez konsorcjum naukowe, sieć naukową, centrum naukowo-przemysłowe, centrum naukowe Polskiej Akademii Nauk lub centrum naukowe uczelni, do wniosku dołącza się umowę o ich utworzeniu, oraz informacje...” – wyliczanie podmiotów podejmowanej inwestycji proponujemy uzupełnić o wyrazy: centrum naukowe Instytutów Badawczych.

2. Tekst załączników nr 1, 2 i 3 (pkt: „Szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o przyznanie środków finansowych na inwestycję budowlaną lub inwestycję budowlaną dotyczącą strategicznej infrastruktury badawczej na rok/lata”).

Część B. DANE OGÓLNE O INWESTYCJI (pkt. 3 strona 2, pkt 2, strona 6 i pkt 3 strona 10) – „Inwestycja realizowana przez: wnioskodawcę, konsorcjum naukowe, sieć naukową, centrum naukowo-przemysłowe, centrum naukowe Polskiej Akademii Nauk lub centrum naukowe uczelni” – proponujemy uzupełnić o wyrazy: centrum naukowe Instytutów Badawczych.

Podsumowując, KSN NSZZ „Solidarność” wnioskuje o korektę przedstawionego projektu rozporządzenia z dnia 2 czerwca 2015 r. w zakresie uwzględnienia podmiotów, jakimi są centra naukowe Instytutów Badawczych.

Z poważaniem

Przewodniczący
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
Bogusław Dołęga

Krystyna Andrzejewska – Komisja ds. Plac
Beata Zięba – Komisja ds. Interwencji
Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Komisje Zakładowe NSZZ „Solidarność” uczelni publicznych

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi podwyżek wynagrodzeń od 1 stycznia 2015 roku w formie jednorazowego świadczenia lub podwyższenia wynagrodzeń na okres, przedkładamy następującą opinię:

Minister Nauki Szkolnictwa Wyższego skierował do Rektorów uczelni publicznych pismo DBF.ZFD.74.48.2015 dnia 20 maja 2015 roku, w którym poinformował o **zwiększeniu** dla uczelni publicznych dotacji „podstawowej”, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2007 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym (T.j. Dz. U z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) **o kwotę xxx zł do łącznej kwoty xxx zł**. Zwiększenie dotacji „podstawowej” zostało dokonane na podstawie decyzji Ministra Finansów z tytułu uruchomienia ujętej w ustawie budżetowej na rok 2015 (Dz. U. z 2015 r., poz. 153) **rezerwy celowej** pt. „Środki na zwiększenie wynagrodzeń pracowników szkół wyższych”. Naliczenia zwiększenia wydatków dla każdej uczelni na podwyżki wynagrodzeń dokonano w oparciu o algorytm podziału dotacji podstawowej, określony w zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 marca 2015 roku w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych (Dz. U z 2015, poz. 463). Dotyczy to wszystkich uczelni finansowanych w ramach dotacji podstawowej przez właściwego ministra do spraw szkolnictwa wyższego, z wyłączeniem uczelni nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

Zwiększenie dotacji o kwotę xxx zł do łącznej kwoty xxx zł oznacza, że do wyliczenia dotacji podstawowej na rok 2016 będzie brana pod uwagę kwota łączna xxx zł, a nie tylko pierwotna kwota (czyli bez dotacji celowej), jaka została określona jako dotacja przedmiotowa na rok 2015 w rozdziale 80306 „Działalność dydaktyczna” w pismach z dnia 14 kwietnia 2015 roku skierowanych do Rektorów. Każda z kwot została wyliczona na podstawie zał. nr 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 marca 2015 roku.

Z powołanego pisma Ministra wynika, że:

- środki z rezerwy celowej przeznaczone są na zwiększenie wynagrodzeń wraz z pochodnymi z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, z wyłączeniem odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
- dla pracowników uczelni, których wynagrodzenia finansowane są w ramach dotacji podstawowej, uzupełnienie dotacji podstawowej oznacza zwiększenie wydatków na wynagrodzenia, w tym na **zwiększenie stawek wynagrodzenia zasadniczego** pracowników, zgodnie z **załącznikami nr 1, nr 2 do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej** (Dz. U. z 2013, poz. 1571).

Przywołane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przepisy wynikające z załącznika nr 1, załącznika nr 2 powołanego rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2013 roku, stanowią, że **środki te mogą być przeznaczone tylko na podwyżki stawek wynagrodzeń zasadniczych** dla pracowników, których wynagrodzenia finansowane są z dotacji budżetowej, o której mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym*, oraz pozostałe będące konsekwencją podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego, takie jak: dodatki stażowe, premie, nagrody, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, stawki za godziny ponadwymiarowe. Podwyższone mogą być też dodatki funkcyjne.

Przeznaczenie środków z dotacji „podstawowej” na wypłacanie jednorazowych wynagrodzeń pracownikom lub podwyższenie wynagrodzeń na czas określony jest niezgodne z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. z 2013, poz. 1571) i z treścią pisma DBF.ZFD.74.48.2015 z dnia 20 maja 2015 roku skierowanego do Rektorów uczelni publicznych. Wspomniane rozporządzenie i art. 151 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* **nie przewidują jednorazowych** świadczeń ani podwyższania wynagrodzeń na czas określony „ze środków na zwiększenie wynagrodzeń pracowników szkół wyższych” **będących zwiększeniem dotacji podstawowej**. Jednorazowym świadczeniem, jakie dopuszczają obowiązujące przepisy dla pracowników uczelni publicznych, **jest dodatkowe wynagrodzenie roczne**, tzw. „13” na zasadach określonych w przepisach o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników jednostek sfery budżetowej – art. 156 ust. 3 ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* Jednorazowe świadczenia nie powodują w latach następnych podwyżek wynagrodzeń wynikających ze stosunku pracy, na które to ustawodawca przeznaczył środki w rezerwie celowej na rok 2015 i włączył je do dotacji podstawowej na rok 2015, a nie żadnej innej.

W świetle powołanych decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i wyjaśnień o zwiększeniu dotacji podstawowej o kwotę środków na zwiększenie wynagrodzeń pracowników szkół wyższych do „**łącznej kwoty xxx zł**” **oznacza, że podwyżki wynagrodzeń mają charakter stały (przechodzący), a nie na czas określony lub w formie jednorazowego świadczenia.**

Jeśli środki z dotacji „podstawowej”, o których mowa w piśmie z dnia 26 kwietnia 2013 roku, zostaną przeznaczone na jednorazowe świadczenia dla pracowników uczelni, to działające w uczelni związki zawodowe powinny niezwłocznie zawiadomić właściwego ministra w trybie art. 33 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* o nieprawidłowym wydatkowaniu środków publicznych przez rektora.

/-/ Krystyna Andrzejewska

/-/ Beata Zięba

Z PRAC KOMISJI SEJMOWYCH

W dniu 11 czerwca br. odbyło się posiedzenie Sejmowej Podkomisji Ekonomiki, Edukacji i Nauki, na której dyskutowano o wydatkowaniu środków unijnych w latach 2007-2013 na badania naukowe i innowacje, oraz o wnioskach i propozycjach na perspektywę 2014-2020. Sprawozdanie z tego posiedzenia, opracowane przez Kazimierza A. Sicińskiego zamieszczamy poniżej. Po tym tekście jest fragment opracowania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego: „Informacja na temat wydatkowania środków unijnych w latach 2007-2013 na badania naukowe i innowacje. Wnioski i propozycje na perspektywę 2014-2020”; jest to fragment poświęcony przyszłości.

Red.

Sprawozdanie z posiedzenia Sejmowej Podkomisji Ekonomiki, Edukacji i Nauki poświęcone wydatkowaniu środków unijnych w latach 2007-2013 na badania naukowe i innowacje oraz o wnioskach i propozycjach na perspektywę 2014-2020⁶

O wydatkowaniu środków funduszy strukturalnych w Polsce w latach 2007-2013 na badania naukowe i innowacje oraz o wnioskach i propozycjach na nową perspektywę unijną, czyli lata 2014-2020, mówiono podczas dłuższej, wielowątkowej, ale i bardzo rzeczowej dyskusji w sejmowej podkomisji ekonomiki, edukacji i nauki w dniu 11.06.2015 r. Podstawą była przesłana do Sejmu odnośna informacja Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, którą obszernie zaprezentował **wiceminister, prof. Włodzisław Duch**. Czytający informację MNiSW mogli/-ą zauważyć, że jest ona oparta na tekstach archiwalnych, i tak np. przewodnicząca podkomisji, poseł Maria Nowak stwierdziła, że identyczny lub bardzo podobny tekst czytała chyba ze 4 lata temu.

Wiceminister Włodzisław Duch uzupełniał treści zawarte w informacji MNiSW, mówił np. o programie Horizon 2020 i o walce polskiego rządu o zmianę reguł dotyczących wynagrodzeń polskich zespołów badawczych: udało się stworzyć w UE koalicję 9 krajów, które też chcą, by wynagrodzenia w Horyzoncie 2020 nie były oparte na niskich w nowych krajach unijnych wynagrodzeniach lokalnych, a były jakoś porównywalne z wynagrodzeniami w takich krajach jak Niemcy, Francja czy W. Brytania (warto tu zauważyć, że w swoim czasie na te niskie wynagrodzenia lokalne zgodziła się ówczesna Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Barbara Kudrycka, a więc jemy obecnie żabę, na włączenie której do naszego naukowego „jadłospisu” Polska się wtedy zgodziła). Inne kwestie, na które wiceminister W. Duch zwrócił szczególną uwagę, to:

- współpraca jednostek naukowych z przedsiębiorcami w programach sektorowych,
- uproszczenie procedury w tzw. szybkiej ścieżce programu POIR 1.1.1 (jak udało się to osiągnąć i doprowadzić do oceny składanych projektów w ciągu 60 dni),
- program BRIDGE uruchamiający *venture capitals* dla nauki,
- regionalne oraz międzynarodowe agendy badawcze, i wirtualne instytuty badawcze (struktury sieciowe) – żeby polskie instytuty mogły lepiej współpracować z zagranicznymi,
- ograniczenie nakładów w latach 2014-2020 na infrastrukturę badawczą i skupienie się na jak najlepszym wykorzystaniu tej infrastruktury, która została zakupiona w poprzednim okresie (2007-2013),
- pożądana konsolidacja uczelni, których w Polsce mamy 3 razy więcej niż w Wielkiej Brytanii (więcej też niż w Federacji Rosyjskiej).

DYSKUSJA

Janusz Igras, RGNiSW i Instytut Nowych Syntez Chemicznych Puławy:

- o integracji różnych środowisk nauki, o niskiej pozycji Polski w rankingach innowacyjności, a przy tym stosunkowo wysokim 24*. miejscu w rozwoju technologicznym (w raporcie Bloomberga dotyczącym 50 najbardziej innowacyjnych krajów świata);

⁶ W raporcie miejsce Polski jest faktycznie 25.

- należy walczyć o większy budżet, bo wraz ze wzrostem nakładów budżetowych rosną nakłady przedsiębiorców, a z tym jest kłopot (np. koncern BASF wydaje na badania więcej niż Polska, a budżet Stanford University jest porównywalny);
- centra badawcze w przedsiębiorstwach to niedobry pomysł, bo dobre zespoły badawcze są w instytutach badawczych;
- bardzo ważny jest dla nauki marketing.

Tadeusz Kulik, Prezydium KSN NSZZ „Solidarność”:

- Politechnika Warszawska dostała w ostatnim konkursie NCN (OPUS) zaledwie 1 projekt, a przecież jest to bardzo dobra uczelnia;
- uniwersytet III generacji to uczelnia o 3 misjach: z edukacją jest dobrze, z badaniami też, bo patenty czy publikacje kosztują polskiego podatnika kilka razy mniej niż w Niemczech, ale znacznie gorzej jest z transferem badań do gospodarki; powinno być systemowe finansowanie centrów transferu przez kilka lat (prawnicy, rzecznicy patentowi, brokerzy) i ogólnie jest konieczny III strumień finansowania;
- apel o lobbowanie za takim właśnie III strumieniem finansowania;
- informacja o symbolicznych wynagrodzeniach w programie Horyzont 2020 na przykładzie raportu prof. J. Hołysta, co kładzie się cieniem na perspektywie polskiego udziału w tym największym unijnym programie ramowym dla nauki.

Kazimierz A. Siciński, Prezydium KSN NSZZ „Solidarność”, RSN Katowice:

- jest podejrzenie, że materiał MNiSW jest rzeczywiście archiwalny i pochodzi w dużej części z 2007 r. (wartość nominalna PKB w r. 2006 wyniosła 1.060,031 mln zł, kurs euro wynosił wtedy ok. 5 zł, więc można było wtedy napisać jak we wstępie do opracowania MNiSW (cyt.): „Z tytułu realizacji Narodowej Strategii Spójności średniorocznie (do roku 2015) wydatkowane było około 9,5 mld euro, co odpowiada około 5 proc. produktu krajowego brutto”;
- niepowodzenie komplementarności działań 1.4-4.1 w programie POIG i brak wniosków z tego niepowodzenia w programie POIR, oderwane od siebie projekty bez pakietowego podejścia w POIG i podobne niepakietowe podejście w Programie Operacyjnym POIR, podczas gdy można sobie wyobrazić bardzo nośne „pakiety”, jak np. transport publiczny (ale również przemysł spożywczy z wykorzystaniem bio- i nanotechnologii, informatyka i informatyzacja kraju, inteligentne budownictwo);
- w programie POIR ograniczono miejsce dla konsorcjów naukowych i naukowo-przemysłowych, co oznacza brak konsekwencji, bo w programie POIG właśnie je preferowaliśmy i tworzyliśmy;
- nie ulega wątpliwości, że gdyby nie środki strukturalne, nauka w Polsce by „umarła”;
- sprawa braku mechanizmów systemowych, czyli „marchewki dla przedsiębiorców” po to, by zwiększyć ich zainteresowanie badaniami naukowymi.

Poseł Jerzy Żyżyński:

- w nadesłanej informacji MNiSW w dużej części jest używana nowomowa, takie swoiste ple-ple-ple;
- potrzeba w Polsce zdrowej struktury naukowej, związku nauki z gospodarką to trochę fikcja, bo są przecież poważne jej części, które z gospodarką mieć nie będą (wydziały humanistyczne);
- to nieporozumienie, żeby niezbędne dla nauki środki krajowe zastępować zagranicznymi;
- środki unijne wykorzystaliśmy nieracjonalnie, i to nie jest tylko sprawa bardzo drogiej autostrady, ale także nieracjonalności w nauce.

Poseł Witold Czarnecki:

- czy sensownie i skutecznie wydaliśmy olbrzymie jak na Polskę – 8,7 mld euro – środki strukturalne na naukę?
- pomimo słabego finansowania w Polsce nasi naukowcy utrzymują kontakt z nauką światową, nie jest tak źle z publikacjami, np. mamy 1,4 proc. w bazie Scopus, natomiast jeśli chodzi o innowacyjną gospodarkę, nie ma się czym chwalić;
- skąd takie optymistyczne dane o 0,89 proc. na badania, skoro z moich regularnych badań wynika, że oscyluje to wokół 0,4 proc.? Przedsiębiorcy słabo finansują naukę (daleko nam do 4,4 proc. Izraela czy Japonii);
- Po niskich, niższych niż w szkolnictwie powszechnym, płacach w uczelniach: adiunkt zarabia mniej niż nauczyciel;

- niesprawiedliwym jest algorytm obliczania środków dla uczelni: krzywdzi prowincjonalne uniwersytety, takie jak, Uniw. Zielonogórski, UJK czy Uniw. Opolski; środki kierowane do prowincjonalnych uniwersytetów są nieproporcjonalnie niskie w stosunku do tych, które idą do tych najsilniejszych, takich jak UW, UJ czy UAM;
- postęp w patentach jest iluzoryczny, bo wzrost o 300% odnosi się tak naprawdę do niewielkiej ich liczby.

Marek Daszkiewicz, ekspert KSN NSZZ „Solidarność”, Instytut Optyki Stosowanej, Warszawa:

- w programie POIG środki bezpośrednio na naukę można szacować na 4,5 mld zł, ale w nowej perspektywie istnieje poważne zagrożenie spadku zamówień dla nauki: widać tu błąd zasadniczy, bo naukowcy swe pomysły najpierw publikują niejako na forum publicznym w ogłoszeniach przetargowych do szybkiej ścieżki POIR 1.1.1;
- w programie POIR można szacować spadek nakładów na badania naukowe o połowę w stosunku do tego, co było w programie POIG; 2 mld zł wydamy w programie POIR na jednostki badawcze w przedsiębiorstwach, podczas gdy istniejące jednostki naukowe zostaną pozbawione zamówień;
- jednostkę naukową do realizacji prac badawczych należy dobierać nie w przetargu, a wg kompetencji – jest tu jakiś błąd w metodzie przyjętej dla szybkiej ścieżki POIR 1.1.1, w programie POIR wcale nie jest lepiej niż było w POIG;
- podziękowanie dla wicemin. W. Ducha za działania dotyczące wynagrodzeń w programie Horyzont 2020.

Janusz Szczerba, Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki ZNP:

- z funduszy strukturalnych wynika więcej nieszczęść niż pożytków: atomizacja środowiska, brak stabilizacji zatrudnienia, brak strategii rozwoju nauki – nie możemy się rozdrabniać, ma być trwałe finansowanie nauki przez państwo, to wynika np. z europejskiej karty naukowca;
- rankingi są funkcją pieniędzy: gdyby polska uczelnia zatrudniła kilku noblistów, to znalazłoby się w pierwszej 30-ce światowych uczelni np. w rankingu szanghajskim, tylko po co – przecież ci nobliści po zakończeniu kontraktów odejdą i wszystko będzie po staremu.

Wiceminister W. Duch odpowiadał kolejno na poruszane kwestie:

- np. o konieczności większych środków dla nauki: gdyby NCN miał dodatkowo środki rzędu 280 mln zł rocznie, mógłby wzrosnąć współczynnik sukcesu i środki dotarłyby również do mniejszych ośrodków naukowych, które dziś ich nie otrzymują;
- o centrach transferu wiedzy i potrzebie ich konsolidacji, by były silniejsze;
- o istotnej debacie o nauce mającej się odbyć 24.06.2015;
- być może należy zmienić ustawę o Instytutach Badawczych, bo są oneoceniane za naukę (publikacje, uzyskiwanie stopni i tytułów) podczas gdy powinny być oceniane za efektywność badań w gospodarce;
- jeśli chodzi o centra badawcze u przedsiębiorców, to powinny być tam, gdzie istnieją warunki do ich funkcjonowania, co oznacza, że nie wszędzie;
- stabilizacja w nauce: przykład z USA, gdzie np. były duże projekty kosmiczne, ale po ich zakończeniu zespoły badawcze się rozpadły; podobny mechanizm następuje u nas;
- krajowe inteligentne specjalizacje są po to, byśmy zobaczyli, w czym jako kraj jesteśmy naprawdę dobrzy, np. doszła KIS 19 (przedsięwzięcia kreatywne);
- polskie środowisko naukowe jest bardzo zróżnicowane w sensie poglądów i postulatów, ale powinniśmy się z jego głosem liczyć i dopracować rozwiązania mające silne wsparcie środowiska.

Odpowiedzi wiceministra W. Ducha uzupełniał zast. dyr. NCBR Leszek Grabarczyk:

- konsorcja będą w IV osi priorytetowej POIR (podał kwotę 1,6 mld euro, ale przecież w dostarczonym materiale MNiSW jest kwota 1,2 mld euro, więc jest to duża różnica, wymagająca wyjaśnienia), a ogłoszenia będą wg niego we wrześniu br.;
- oś I POIR jest przeznaczona dla przedsiębiorstw, które mogą kontraktować prace badawczo-rozwojowe w jednostkach naukowych;
- „marchewka dla przedsiębiorstw” jednak jest – w programach sektorowych;
- KGHM jako przykład racjonalnego postępowania dużego przedsiębiorcy;
- a propos 0,89 proc. nakładów na naukę: jest to wynik badania statystycznego opartego metodologią unijną, wg niego nakłady w Polsce są wyższe.

Do poszczególnych wypowiedzi odnosiła się też przewodnicząca podkomisji, poseł Maria Nowak:

- niskie środki na badania naukowe to również przypadek G. Śląska, gdzie ostatnio np. uczelnie publiczne bardzo spadły w rankingach;
- Instytuty Badawcze: niewiele się tu zmienia na lepsze, a konkurencja jednostek naukowych tworzonych u przedsiębiorców może ich sytuację nawet bardzo pogorszyć;
- być może środki na infrastrukturę w l. 2017-13 zostaną w dużej mierze zmarnowane, bo nie będzie środków perspektywy finansowej 2014-20 na jej wykorzystanie.

(opr. K.A. SICIŃSKI)

Informacja na temat wydatkowania środków unijnych w latach 2007-2013 na badania naukowe i innowacje Wnioski i propozycje na perspektywę 2014-2020 (wybrane punkty)

17. **Założenia wsparcia badań i innowacji w latach 2014-2020** zostały określone w Umowie Partnerstwa, zaakceptowanej przez Komisję Europejską w dniu 21 maja 2014 r. Zgodnie z powyższym:

- na finansowanie badań i innowacji w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 przeznaczone będzie ok. 11 mld EUR, przy czym najwięcej środków będzie dystrybuowanych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (POIR) – 8,61 mld EUR, zaś w Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO) – 2,47 mld EUR;
- przy programowaniu działań z zakresu badań i innowacji przyjęto zasadę, że środki z funduszy strukturalnych powinny w jak największym stopniu przekładać się na realne korzyści dla gospodarki i społeczeństwa oraz przyczyniać się do wzmocnienia współpracy nauki z biznesem, zwłaszcza poprzez zastosowanie mechanizmów stymulujących jak najwięcej prywatnych środków na badania. Ponadto, przy programowaniu wsparcia w POIR i RPO oparto się na następujących założeniach:
 - ograniczenie inwestycji w infrastrukturę badawczą oraz koncentracja na optymalnym wykorzystaniu infrastruktury sfinansowanej w latach 2007-2013,
 - rozwój kadr sektora nauki, zwłaszcza w przedsiębiorstwach,
 - zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej nauki, m.in. poprzez realizację działań komplementarnych do programu „Horyzont 2020” (np. Teaming for Excellence).

W POIR planowane są cztery osie priorytetowe określające instrumenty wsparcia na badania i innowacje, przy czym dla dwóch osi instytucją pośredniczącą jest NCBR (nr I oraz IV). W ramach I osi priorytetowej POIR pt. „Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe” (budżet 3,85 mld EUR) przewiduje się wsparcie na rzecz:

- projektów B+R przedsiębiorstw obejmujących cały cykl „od pomysłu do rynku” (np. według wsparcia realizowanego w pilotażowym programie – szybka ścieżka wsparcia, gdzie decyzja o przyznaniu wsparcia jest wydawana w ciągu 60 dni od dnia złożenia wniosku),
- prowadzenia prac B+R z udziałem funduszy kapitałowych (np. według wsparcia stosowanego w programach pilotażowych BRIDGE, gdzie zaangażowane są fundusze Venture Capital),
- projektów B+R wpisujących się w programy sektorowe.

W ramach IV osi priorytetowej POIR pt. „Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego” (budżet 1,22 mld EUR) przewiduje się wsparcie na rzecz:

- strategicznych programów dla gospodarki wzmocniających współpracę jednostek naukowych z biznesem,
- regionalnych agend badawczych, czyli programów badawczych finansujących badania wpisujące się w regionalne inteligentne specjalizacje,
- Wirtualnych Instytutów Badawczych – nowoczesnych struktur sieciowych integrujących jednostki naukowe i wzmocniających ich współpracę naukową,
- Międzynarodowych Agend Badawczych – nowych podmiotów prowadzących badania na najwyższym światowym poziomie w ścisłej współpracy z renomowanym partnerem zagranicznym (działanie komplementarne do instrumentu Teaming of Excellence z programu „Horyzont 2020”),
- infrastruktury B+R z Polskiej Mapy Drogowej Infrastruktury Badawczej,

- rozwoju kadr sektora, m.in. poprzez realizację projektów zespołowych lub projektów prowadzonych przez wybitnych uczonych z zagranicy i doświadczonych polskich naukowców w jednostkach naukowych lub przedsiębiorstwach w Polsce, realizację projektów wspierających młodych naukowców i tworzeniu platform wymiany doświadczeń poprzez szkolenia, kursy, warsztaty itd.

W II i III osi POIR (budżet ok. 3,4 mld euro) przewidziane zostały do realizacji działania, dla których instytucją pośredniczącą jest Ministerstwo Gospodarki. Obejmują one przede wszystkim wsparcie wdrożeń (m.in. kredyt technologiczny), otwartych innowacji, instytucji otoczenia biznesu oraz wsparcie procesu umiędzynarodowienia.

W RPO przewiduje się wsparcie działalności badawczo-rozwojowej i wdrożeniowej przedsiębiorstw oraz ograniczone wsparcie infrastruktury badawczej (tylko projektów służących gospodarce i uzgodnionych przez Urzędy marszałkowskie z MNiSW, MIR i NCBR w Kontrakcie Terytorialnym).

18. Wsparcie na rzecz badań i innowacji pośrednio realizowane będzie poprzez wsparcie szkolnictwa wyższego. Zgodnie z Umową Partnerstwa, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) szkolnictwu wyższemu dedykowana będzie Oś III *Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju*. Na działania w ramach tej osi, pozostające w dyspozycji MNiSW i NCBR, planowana jest alokacja 1 253 mln EUR (łącznie EFS + wkład krajowy). W ramach ww. osi priorytetowej planowana jest realizacja następujących celów szczegółowych:

- podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa – planowane jest wsparcie na rzecz: realizacji programów kształcenia o profilu ogólnoakademickim albo praktycznym, dostosowanych do potrzeb gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, podnoszenia kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, w obszarach kluczowych dla gospodarki i rozwoju kraju, określanych na podstawie analiz i prognoz potwierdzających potrzebę rozwijania określonych kompetencji w konkretnych obszarach oraz na podstawie zapotrzebowania zgłaszanego przez pracodawców, wspierania świadczenia wysokiej jakości usług przez instytucje (np. akademickie biura karier), wspomagające studentów w rozpoczęciu aktywności zawodowej na rynku pracy, rozwoju oferty uczelni w zakresie realizacji trzeciej misji, jako forum aktywności społecznej,
- zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich – tworzenie i realizacja wysokiej jakości: interdyscyplinarnych programów studiów doktoranckich o zasięgu krajowym lub międzynarodowym, międzynarodowych programów studiów doktoranckich, przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni wspólnie z innymi jednostkami naukowymi, programów studiów doktoranckich, kluczowych dla gospodarki i społeczeństwa, wspierających innowacyjność kraju i zapewniających możliwość transferu/komercjalizacji rezultatów studiów doktoranckich,
- poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców – przewidywane jest wsparcie na rzecz: realizacji programów kształcenia w językach obcych, skierowanych zarówno do studentów z Polski, jak i do cudzoziemców, realizacji międzynarodowych programów studiów oraz międzynarodowych szkół letnich, włączenia wykładowców z zagranicy posiadających osiągnięcia w pracy naukowej, zawodowej lub artystycznej, w prowadzenie programów kształcenia w polskich uczelniach, procesów uzyskiwania zagranicznych akredytacji przez polskie uczelnie lub programy kształcenia, uczestnictwa wybitnie uzdolnionych studentów w międzynarodowych konkursach lub zawodach,
- wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego – planowane jest wsparcie w zakresie: wdrażania zmian w zarządzaniu procesem kształcenia, procesów konsolidacji uczelni, działań podnoszących kompetencje dydaktyczne kadr uczelni m.in. w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia, prowadzenia dydaktyki w języku obcym, itp., działań podnoszących kompetencje zarządcze kadr kierowniczych i administracyjnych w uczelniach.

TROCHĘ HISTORII

71 rocznica POWSTANIA WARSZAWSKIEGO

Antoni Chruściel ps. „Monter”, „Sokół”, „Cięciwa”, „Dozorca”, „Konar”, „Madej”, „Nurt”, „Ryż”, „Kaliński”, „Rzeczyca”, „Andrzej Smalawski”, „Adam” – generał brygady Wojska Polskiego, komendant Okręgu Warszawa ZWZ.

Od czerwca 1940 r. w konspiracji, szef Wydziału III taktyczno-wyszkoleniowego. Od października szef sztabu Komendy Okręgu Warszawa-Miasto ZWZ, a od maja 1941 – komendant tego okręgu. 10 sierpnia 1942 r. awansowany do stopnia pułkownika służby stałej.

W Powstaniu Warszawskim faktyczny dowódca sił powstańczych. Od 20 września 1944 r. dowodził Warszawskim Korpusem AK. Za udział w Powstaniu awansowany rozkazem generała Kazimierza Sosnkowskiego do stopnia generała brygady. Po kapitulacji powstania przebywał w Oflagu XIII D Nürnberg-Langwasser, a następnie w Oflagu IV C w Colditz, gdzie doczekał końca wojny.

Po zakończeniu II wojny światowej pozostał na emigracji w Londynie. Pracował tam m.in. jako drugi zastępca szefa sztabu, inspektor Głównej Komisji Likwidacyjnej PSZ, a od marca 1947 r. członek Rady Naczelnej Koła Żołnierzy Armii Krajowej.

26 września 1946 r. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej, na podstawie ustawy z 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego, pozbawił Chruściela obywatelstwa polskiego i stopnia generała w związku z przyjęciem bez zgody właściwych władz polskich urzędu publicznego w państwie obcym, a to podejmując się funkcji współorganizowania Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczeń, będącego formacją paramilitarną stanowiącą część armii brytyjskiej. W 1971 r. Rada Ministrów PRL, na czele której stał premier Jaroszewicz, uchyliła decyzję TRJN, ale uchwała w tej sprawie nie została opublikowana. W dniu 15 marca 1989 r. rząd PRL premiera Mieczysława Rakowskiego uchylił uchwałę pozbawiającą Chruściela obywatelstwa.

W 1956 r. przeniósł się do Waszyngtonu, gdzie do śmierci pracował jako tłumacz i radca prawny. Z inicjatywy Polonii amerykańskiej jego szczątki zostały przeniesione do sanktuarium w Doylestown w Pensylwanii, nazywanego amerykańską Częstochową.

28 lipca 2004 r., w 60. rocznicę Powstania Warszawskiego, urny z prochami generała i jego małżonki zostały uroczystie sprowadzone do Polski i złożone w katedrze polowej Wojska Polskiego w Warszawie. 30 lipca na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach odbył się pogrzeb generała. Jego prochy zostały złożone w kwaterze żołnierzy Polski Walczącej.

Przemysław Majewski

(Fragment opracowania poświęconego Powstaniu Warszawskiemu. KPW-26-2014.)

95 rocznica BITWY WARSZAWSKIEJ

Usytuowanie frontu na początku sierpnia 1920 r.

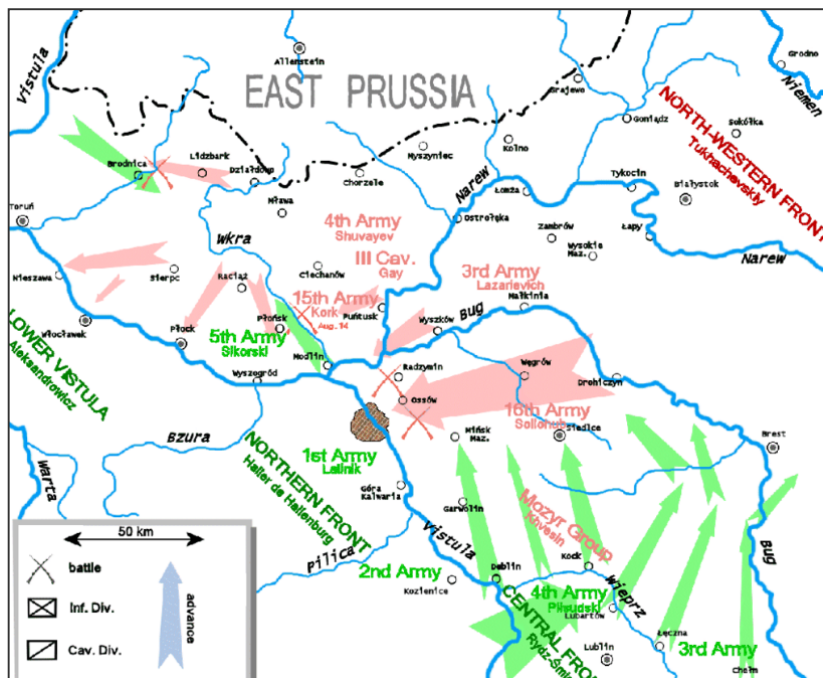
<http://wlpzpolskie.pl>

Na początku sierpnia 1920 roku sytuacja wojsk polskich wyglądała fatalnie. Armie bolszewickie szybko parły na zachód. Wyglądało, że zajęcie Warszawy jest kwestią dni. Trafne decyzje Wodza Naczelnego Józefa Piłsudskiego, np. powołanie na stanowisko premiera Wincentego Witosa, wielka mobilizacja społeczeństwa polskiego i trafny manewr wojsk polskich uchroniły odrodzoną Polskę od katastrofy. Zdecydowano się na przeprowadzenie przeciwuderzenia, wykorzystując szeroką lukę jaka utworzyła się pomiędzy frontem zachodnim dowodzonym przez Michaiła Tuchaczewskiego i frontem południowo-zachodnim dowodzonym przez Aleksandra Jegorowa. (W skład frontu południowo-zachodniego wchodziła Armia Konna Siemiona Budionnego.)

6 sierpnia wydano rozkaz o przegrupowaniu sił i kierunkach obrony i natarcia. Na całej linii frontu toczyły się ciężkie boje, w szczególności wokół Radzyna.

16 sierpnia rozpoczyna się kontruderzenie znanego z dolnego Wieprza grożąc wyjściem na tyły rosyjskiego frontu zachodniego. Parę dni później wojska polskie na całej długości frontu przeszły do przeciwuderzenia. Przypomnijmy nazwiska dowódców w wojsku polskim: generał Józef Haller, generał Tadeusz Rozwadowski, generał Edward Rydz-Śmigły, generał Władysław Sikorski, generał Lucjan Żeligowski, generał Jan Rządkowski, generał Daniel Konarzewski, gen. Andrzej Galica, pułkownik Kazimierz Ładoś, pułkownik Stefan Dąb-Biernacki, pułkownik Feliks Jaworski, generał Bolesław Roj, generał Franciszek Latinik, generał Leonard Siekierski, generał Zygmunt Zieliński, generał Władysław Jezierski, generał Michaił Omelianowicz-Pawlenko, generał Leon Berbecki. Zwycięstwo w Bitwie Warszawskiej obroniło niepodległość Polski. Uchroniło Europę Zachodnią przed panowaniem Rosji bolszewickiej. O Bitwie Warszawskiej mówi się też: „cud nad Wisłą”.

J.S.

Kontratak wojsk polskich, sierpień 1920 r.

<http://15bsap.wp.mil.pl/pl/>

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO

15 sierpnia, w dniu Święta Wojska Polskiego wśród licznych uroczystości i imprez odbyła się w Warszawie defilada wojskowa. (Data 15 sierpnia ta została wybrana dla upamiętnienia zwycięskiej bitwy o Warszawę w sierpniu 1920 r.) Zamieszczamy kilka zdjęć z tej defilady (fot: J.S.). Red.

Defiladzie towarzyszyły przeloty samolotów i śmigłowców.

Prezydent Andrzej Duda wizytuje uczestników defilady.

Samobieżna armatohaubica (na drugim planie).

Rosomaki. Kołowe bojowe wozy piechoty z wieżą.

Przeciwlotnicze zestawy rakietowe.

Pojazd rozpoznawczy.

W paradzie wzięli udział także nasi Sojusznicy.

BITWY DECYDUJĄCE O LOSACH ŚWIATA

Sir Edward Shepard Creasy, angielski historyk był autorem wielu książek historycznych. Najstynniejsza jego książka to: *Fiteen Decisive Battles of the World*, opublikowana w 1851 roku. Podaje w niej listę piętnastu bitew decydujących o losach świata.

Brytyjski polityk i pisarz lord Edgar Vincent d'Abernon rozszerzył w 1920 roku, tę listę o trzy dalsze bitwy: pod Sedanem, nad Marną i o Bitwę Warszawską. Powstała lista 18 decydujących bitew.

W 1964 roku podpułkownik armii USA i historyk Joseph B. Mitchell opublikował książkę *Twenty Decisive Battles of the Word*. Powiększył listę decydujących bitew do dwudziestu. Dodał bitwę o Midway i bitwę stalingradzką.

Zamieszczam te listy poniżej, dodając dwudziestą pierwszą bitwę: powstanie „Solidarności”.

Janusz Sobieszczański

1. Bitwa pod Maratonem, 490 p.n.e. Zwycięstwo Greków (Aten) nad Persami.
2. Wyprawa sycylijska, 413 p.n.e. Syrakuzy pokonują dominację Aten.
3. Bitwa pod Gaugamelą, 331 p.n.e. Zwycięstwo Aleksandra Wielkiego nad Dariuszem III, nad Persami.
4. Bitwa nad Metaurusem, 207 p.n.e. Zwycięstwo Rzymian nad Kartagią.
5. Bitwa w Lesie Teutoburskim, 9 września 9 roku n.e. Zwycięstwo Germanów nad Cesarstwem Rzymskim.
6. Bitwa na Polach Katalaunijskich, 20 czerwca 451 r. Zwycięstwo Cesarstwa zachodniorzymskiego nad Hunami.
7. Bitwa pod Poitiers, 25 października 732 r. Frankowie pokonują Arabów.
8. Bitwa pod Hastings, 14 października 1066 r. Normanowie pokonują Anglosasów.
9. Oblężenie Orleanu, 12 października do 8 maja 1429 r. Zwycięstwo Francji nad Anglią.
10. Klęska Wielkiej Armady, 8 sierpnia 1588 r. Zwycięstwo Anglii nad Hiszpanią.
11. Bitwa pod Blenheim, 13 sierpnia 1704 r. Zwycięstwo wielkiej koalicji (Anglia, Austria, Zjednoczone Prowincje) nad Francją.
12. Bitwa pod Połtawą, 8 lipca 1709 r. Zwycięstwo Rosji nad Szwecją.
13. Bitwa pod Saratogą, 17 września – 8 października 1777 r. Zwycięstwo Stanów Zjednoczonych nad Wielką Brytanią.
14. Bitwa pod Valmy, 20 września 1792 r. Zwycięstwo Francji nad Prusami i Austrią.
15. Bitwa pod Waterloo, 18 czerwca 1815 r. Zwycięstwo koalicji nad Napoleonem I.

16. Bitwa pod Sedanem, 1 września 1870 r. Zwycięstwo Prus nad Francją.
17. Bitwa nad Marną, 5 – 9 września 1914 r. Francja zatrzymuje Niemców.
18. Bitwa Warszawska, 12 – 25 sierpnia 1920 r. Zwycięstwo Polski nad wojskami bolszewickimi.

19. Bitwa o Midway, 4 – 7 czerwca 1942 r. Stany Zjednoczone odnoszą zwycięstwo nad Japonią.
20. Bitwa stalingradzka, 23 sierpnia 1942 r. – 2 lutego 1943 r. ZSRR przełamuje ofensywę Niemiec, III Rzeszy.

21. Powstanie „Solidarności”, 30 sierpnia 1980 r. – 1989 r. Polska wyłamuje się z bloku sowieckiego.

„Wiadomości KSN” Biuletyn Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Redaguje zespół: Wojciech Pillich, Janusz Sobieszczański, Krzysztof Weiss.

Redaktor naczelny: Janusz Sobieszczański,

opracowanie językowe: Jerzy Jackl, opracowanie techniczne: Elżbieta Smorczevska.

Adres redakcji: Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, ul. Waryńskiego 12, 00-631 WARSZAWA

Nr konta: Sekretariat Nauki i Oświaty, KSN NSZZ „Solidarność”

92 1020 1068 0000 1102 0000 2733

tel/fax (0-22) 825 73 63, tel.(0-22) 234 98 78, kom. 0 603 123 438

e-mail: KSN@interia.pl ; krajowasekcjanauki@gmail.com ; <http://www.solidarnosc.org.pl/ksn> ;

„Wiadomości KSN” są dostępne na stronie internetowej KSN On line pod adresem: <http://www.solidarnosc.org.pl>